

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

**NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA**

Zagreb, lipanj 2011.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju mjere, način organiziranja, provođenja i nadzora zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, smanjenje emisija stakleničkih plinova radi ublažavanja posljedica klimatskih promjena, postupno ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, informacijski sustav zaštite zraka te upravni i inspekcijski nadzor.

Članak 2.

(1) Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena, u cilju održivog razvitka, temelji se na načelima zaštite okoliša određenim Zakonom o zaštiti okoliša i zahtjevima međunarodnog prava i pravnom stečevinom Europske unije.

(2) U zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena primjenjuju se i odredbe Zakona o zaštiti okoliša i drugih propisa, ako to nije ovim Zakonom drukčije propisano.

(3) Zaštita zraka od onečišćivanja uzrokovanih radioaktivnim tvarima, tehnološkim nesrećama i elementarnim nepogodama uređuje se posebnim zakonima.

Članak 3.

Mjere koje se poduzimaju u cilju zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena ne smiju ugroziti ostale sastavnice okoliša, kvalitetu življenja budućih naraštaja, te ne smiju biti u suprotnosti s propisima u područjima zaštite na radu i zaštite zdravlja ljudi.

Članak 4.

Mjere zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena određuju se u cilju:

- izbjegavanja, sprječavanja ili smanjenja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, kvalitetu življenja i okoliš u cjelini,
- uspostave, održavanja i unaprjeđivanja cjelovitog sustava upravljanja kvalitetom zraka na teritoriju Republike Hrvatske,
- očuvanje kvalitete zraka ako je zrak čist ili neznatno onečišćen, te njezino poboljšavanje u slučajevima onečišćenosti,
- procjene kvalitete zraka i pribavljanja odgovarajućih informacija/podataka o kvaliteti zraka na temelju utvrđenih/standardiziranih metoda i mjerila koji se primjenjuju na području Europske unije,
- sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja koja utječu na ozonski sloj i klimatske promjene,
- korištenja učinkovitijih tehnologija s obzirom na potrošnju energije te poticanja uporabe obnovljivih izvora energije,
- osiguravanja dostupnosti javnosti informacija/podataka o kvaliteti zraka, emisijama stakleničkih plinova i tvarima koje oštećuju ozonski sloj,

- izvršenje obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska strankom, te sudjelovanje u međunarodnoj suradnji u području zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena.

Članak 5.

(1) Učinkovitost zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena osiguravaju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) te predstavnička i izvršna tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave unutar svoje i ovim Zakonom određene nadležnosti.

(2) Upravne i stručne poslove zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena te provedbu mjera zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena provode i osiguravaju središnja tijela državne uprave, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležna za obavljanje poslova zaštite okoliša te druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti.

(3) Procjenu kvalitete zraka provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Praćenje kvalitete zraka, praćenje emisija u zrak iz stacionarnih izvora te praćenje kvalitete proizvoda obavljaju pravne osobe – ovlaštene ispitni laboratoriji.

(5) Usklađivanje programa osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka provodi akreditirani referentni laboratorij.

(6) Informacijski sustav zaštite zraka vodi Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija).

(7) Građani, kao pojedinci ili organizirani radi zaštite zraka, ozonskog sloja ili ublažavanja posljedica klimatskih promjena u strukovne udruge i udruge, pridonose ostvarivanju ciljeva zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena i provedbu učinkovite zaštite i poboljšanja kvalitete zraka.

Članak 6.

(1) Način rada u tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u vezi s provedbom ovoga Zakona propisuje ministar nadležan za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ministar) nalogom. Nalog se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(2) Za potrebe izrade prijedloga nacionalnih planova, nacionalnih programa, nacionalnih izvješća i nacрта prijedloga provedbenih propisa koje prema ovom Zakonu donosi Vlada i izrade provedbenih propisa koje prema ovom Zakonu donosi ministar, odluku o osnivanju stručnog povjerenstva donosi ministar.

Članak 7.

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *aglomeracija (naseljeno područje)*: područje s više od 250 000 stanovnika, ili područje s manje od 250 000 stanovnika, a gustoća je stanovništva veća od prosječne u Republici Hrvatskoj ili je kvaliteta zraka znatno narušena te je nužna ocjena i upravljanje kvalitetom zraka,

2. *akcijski planovi za poboljšanje kvalitete zraka*: planovi u kojima su utvrđene mjere za postizanje propisanih graničnih ili ciljnih vrijednosti,
3. *arsen, kadmij, nikal i benzo(a)piren*: sadržaj navedenih elemenata, odnosno spojeva, u frakciji lebdećih čestica PM₁₀,
4. *ciljano smanjenje izloženosti na nacionalnoj razini*: postotak smanjenja pokazatelja prosječne izloženosti koji je određen s ciljem smanjivanja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i koje, kada je to moguće, se mora postići u određenom razdoblju,
5. *ciljna vrijednost*: razina onečišćenosti određena s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili umanjivanja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini koju treba, ako je to moguće, dostići u zadanom razdoblju,
6. *difuzni izvor*: izvor onečišćavanja zraka kod kojeg se onečišćujuće tvari unose u zrak bez određena ispusta/dimnjaka (uređaji, površine i druga mjesta),
7. *dobavljač*: pravna ili fizička osoba – obrtnik (proizvođač, uvoznik i/ili distributer) koji stavlja tekuće naftno gorivo na tržište i koji se, po posebnom zakonu koji uređuje trošarine, smatra trošarinskim obveznikom
8. *donji prag procjene*: razina onečišćenosti ispod koje se za procjenu kvalitete okolnog zraka može koristiti samo tehnika modeliranja ili tehnika objektivne procjene,
9. *država članica za upravljanje*: država članica Europske unije odgovorna za obavljanje poslova upravljanja sustavom trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice s obzirom na operatere zrakoplova,
10. *dugoročni cilj*: razina onečišćenosti koju treba postići u dužem razdoblju, osim kada to nije moguće postići razmjernim mjerama, s ciljem osiguranja učinkovite zaštite ljudskog zdravlja i okoliša,
11. *dušikovi oksidi*: zbroj volumnih udjela dušikovog monoksida i dušikovog dioksida, iskazanih kao koncentracija dušikovog dioksida (NO₂) u mikrogramima po kubičnom metru μgm⁻³,
12. *emisija*: ispuštanje/unošenje onečišćujućih tvari u zrak,
13. *emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva*: sve neto emisije CO₂, CH₄ i N₂O koje se mogu pripisati tekućem naftnom gorivu stavljenom na domaće tržište (uključujući namiješane komponente). To obuhvaća sve relevantne faze od ekstrakcije, promet i distribuciju, preradu i izgaranje, neovisno o mjestu nastanka tih emisija,
14. *emisija stakleničkih plinova po energetskej jedinici*: ukupna masa emisije stakleničkih plinova izražena kao ekvivalent CO₂ pridružena tekućem naftnom gorivu stavljenom na domaće tržište, podijeljena s ukupnim sadržajem energije u tekućem naftnom gorivu stavljenom na domaće tržište (izraženo kao njegova donja toplinska vrijednost);
15. *emisijska jedinica*: je pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikovog dioksida koje važi za određeno razdoblje i koje se može prenositi sukladno odredbama ovog zakona,
16. *emisijska kvota onečišćujućih tvari*: ukupna dopuštena godišnja količina emisije (izražava se u jedinicama mase u određenom vremenu) iz jednog ili više izvora zajedno, odnosno s određenog područja i/ili na teritoriju Republike Hrvatske,
17. *emisijski podatak*: vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje emisije,
18. *fleksibilni mehanizmi Kyotskog protokola*: su mehanizam čistog razvoja, mehanizam zajedničkih projekata i trgovanje emisijama, koje stranke Kyotskog protokola kao nadopunu domaćim mjerama smanjenja emisija koriste za izvršenje svojih obveza iz Priloga B Kyotskog protokola,
19. *fluorirani staklenički plinovi*: su hidrofluorouglicji (HFC), perfluorouglicji (PFC) i sumporov heksafluorid (SF₆) i/ili mješavine koje sadrže te tvari te koji pridonose globalnom zatopljenju te ih je potrebno nadzirati,
20. *fugitivne (difuzne, nepostojane) emisije*: emisije hlapivih organskih spojeva u zrak, tlo i vodu iz otapala sadržanih u bilo kojem proizvodu, a koje se ne oslobađaju u okoliš kroz ispust, već kroz prozore, vrata, odzračne i slične otvore,

21. *gornji prag procjene*: razina onečišćenosti ispod koje se za procjenu kvalitete okolnog zraka može koristiti kombinacija mjerenja na stalnom mjestu i tehnika modeliranja i/ili indikativnih mjerenja,
22. *gradske pozadinske lokacije*: mjesta u gradskim područjima gdje su razine izloženosti reprezentativne za opću gradsku populaciju,
23. *granica tolerancije (GT)*: postotak granične vrijednosti za koji ona može biti prekoračena pod za to propisanim uvjetima,
24. *granična vrijednost (GV)*: razina onečišćenosti koju treba postići u zadanom razdoblju, ispod koje, na temelju znanstvenih spoznaja, ne postoji ili je najmanji mogući rizik od štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i jednom kada je postignuta ne smije se prekoračiti,
25. *granična vrijednost emisije*: najveća dopuštena emisija, izražena ili koncentracijom onečišćujućih tvari u ispušnim plinovima i/ili količinom ispuštanja/unošenja onečišćujućih tvari u određenom vremenu,
26. *gustoća mjerenja/uzorkovanja*: broj mjernih/uzorkovanih rezultata pojedinog pokazatelja kvalitete zraka i/ili posrednog pokazatelja kvalitete zraka u jedinici vremena,
27. *hlapivi organski spojevi*: svi organski spojevi iz antropogenih i biogenih izvora, osim metana, koji na sunčevoj svjetlosti, reakcijom s dušikovim oksidima, mogu stvarati fotokemijske oksidante,
28. *indikativna mjerenja*: mjerenja koja zadovoljavaju ciljeve kvalitete podataka koji su manje strogi od onih koji se zahtijevaju za mjerenja na stalnim mjernim mjestima,
29. *jedinica dodijeljene kvote*: jedinica koju izdaje stranka Priloga B Kyotskog protokola temeljem dodijeljene kvote ,
30. *jedinica uklanjanja*: jedinica koju izdaje stranka Priloga B Protokola temeljem aktivnosti korištenja zemljišta, promjena u korištenja zemljišta i šumarstvu (u daljnjem tekstu: RMU, od engleskog naziva "removal unit"),
31. *kontrola kvalitete*: sustav uobičajenih tehničkih aktivnosti za mjerenje i nadzor kvalitete proračuna emisija u zrak koje se provode tijekom njegove izrade,
32. *kontrolirane tvari*: tvari koje oštećuju ozonski sloj i koje se nadziru prema Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj,
33. *kritična razina*: razina onečišćenosti, temeljena na znanstvenim spoznajama, iznad koje može doći do štetnih učinaka na receptore, kao što su biljke, drveće ili prirodni ekosustavi, a izuzimajući ljude,
34. *kvaliteta zraka*: svojstvo zraka kojim se iskazuje značajnost u njemu postojećih razina onečišćenosti,
35. *mehanizam čistog razvoja*: instrument Kyotskog protokola za provedbu projekata za smanjenje ili uklanjanje emisije u zemljama koje nisu stranke Priloga I. Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (u daljnjem tekstu: Okvirna konvencija),
36. *mehanizam zajedničkih projekata*: instrument Kyotskog protokola za provedbu projekata za smanjenje ili uklanjanje emisije među strankama Priloga I. Okvirne konvencije,
37. *metoda mjerenja*: smislen niz postupaka, opisanih prema rodu, koji se upotrebljavaju za provođenje mjerenja,
38. *mjerenje*: skup postupaka kojima se određuje vrijednost neke veličine,
39. *mreža*: skup dvije ili više postaja za praćenje kvalitete zraka,
40. *najbolja raspoloživa tehnika*: najučinkovitiji i najnapredniji razvojni stupanj djelatnosti i s njome povezanih načina proizvodnje, uz gospodarski i tehnički održive uvjete, uzimajući u obzir i troškove i prednosti, koji u pravilu može biti primjerena osnova za određivanje graničnih vrijednosti emisija, s ciljem sprječavanja i smanjivanja emisija u zrak,
41. *novo postrojenje*: svako postrojenje u kojem se obavlja djelatnost kojom se ispuštaju staklenički plinovi i koje je započelo s radom nakon 30. lipnja 2011. godine ili čiji je kapacitet značajno povećan nakon 30. lipnja 2011. godine, samo u odnosu na to povećanje kapaciteta,
42. *obnavljanje*: ponovno korištenje prikupljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova nakon osnovnog procesa pročišćavanja kao što je filtriranje i sušenje. Za rashladne

- tvary, obnavljanje podrazumijeva ponovno vraćanje u opremu, uređaje ili sustave i uobičajeno se provodi na mjestu nastanka,
43. *ocjenjivanje*: svaki postupak koji se koristi za mjerenje ili procjenjivanje (izračunavanje, predviđanje) razina onečišćenosti,
  44. *odliv*: proces, aktivnost ili mehanizam kojim se iz atmosfere uklanjaju staklenički plinovi, aerosoli ili prethodnici stakleničkog plina, procesom fotosinteze u biljkama,
  45. *onečišćeni zrak*: zrak čija je kvaliteta takva da može narušiti zdravlje, kvalitetu življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša,
  46. *onečišćivač*: pravna ili fizička osoba - obrtnik čija djelatnost izravno ili neizravno onečišćuje zrak,
  47. *onečišćujuća tvar*: označava svaku tvar prisutnu u okolnom zraku koja može imati štetan učinak na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti,
  48. *operater*: pravna ili fizička osoba - obrtnik koja upravlja stacionarnim izvorom ili nadzire njegov rad ili osoba na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju stacionarnog izvora,
  49. *operator zrakoplova*: osoba koja obavlja zrakoplovnu djelatnost prema posebnom propisu, koristeći zrakoplov ili vlasnik zrakoplova ako identitet te osobe nije poznat ili ga vlasnik nije naveo,
  50. *oporaba*: postupak ponovne obrade i pročišćavanja prikupljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova putem procesa kao što su filtriranje, sušenje, destilacija i kemijska obrada kako bi se tvar oporabila na određeni standard prikladan za uporabu, što često uključuje obradu tih tvari u uređaju namijenjenom za te svrhe na za to određenom mjestu,
  51. *podatak kvalitete zraka*: vrijednost svake izmjerene, izračunate ili procijenjene veličine koja se koristi za određivanje kvalitete zraka,
  52. *pokazatelj prosječne izloženosti*: prosječna razina onečišćenosti određena na temelju mjerenja na gradskim pozadinskim lokacijama na teritoriju Republike Hrvatske koja odražava izloženost stanovništva. Koristi se za izračunavanje cilja smanjenja izloženosti i obveza koje se odnose na izloženost,
  53. *postojeće postrojenje*: svako postrojenje u kojem se obavlja djelatnost kojom se ispuštaju staklenički plinovi i koje je ishodilo dozvolu za emisije stakleničkih plinova do 30. lipnja 2011. ili je započelo s radom, ishodilo dozvole prema propisu koji uređuje gradnju i ispunjava sve uvjete za dobivanje dozvole za emisije stakleničkih plinova prema ovom Zakonu do 30. lipnja 2011.,
  54. *praćenje emisije*: mjerenje i/ili procjenjivanje emisije onečišćujućih tvari iz izvora onečišćivanja zraka,
  55. *praćenje kvalitete zraka*: sustavno mjerenje i/ili procjenjivanje razine onečišćenosti prema prostornom i vremenskom rasporedu,
  56. *prag obavješćivanja*: razina onečišćenosti čije prekoračenje predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti za osjetljive skupine stanovništva i o kojima se žurno i na odgovarajući način informira javnost,
  57. *prag upozorenja*: razina onečišćenosti čije prekoračenje predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti za čitavo stanovništvo pri čijoj se pojavi žurno poduzimanju odgovarajuće propisane mjere,
  58. *PM₁₀*: frakcija lebdećih čestica koja prolazi kroz ulaz sakupljača propisano normom HRN EN 12341 s 50%-tnom učinkovitošću odstranjivanja čestica aerodinamičkog promjera 10 μm,
  59. *PM_{2,5}*: frakcija lebdećih čestica koja prolazi kroz ulaz sakupljača propisana normom EN 14907 s 50%-tnom učinkovitošću odstranjivanja čestica aerodinamičkog promjera 2,5 μm,
  60. *podatak o djelatnosti* - brojana vrijednost koja daje ukupnu količinu proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine ili količinu obavljenog posla za određenu djelatnost,
  61. *pokazatelj kvalitete zraka*: mjerljiva veličina nekog kemijskog elementa i/ili spoja, odnosno fizikalnog stanja i/ili pojave, što uzrokuje promjenu kvalitete zraka,
  62. *policiklički aromatski ugljikovodici (PAU)*: organski spojevi koji čine najmanje dva spojena aromatska prstena sačinjena isključivo od ugljika i vodika,

63. *posredni pokazatelj kvalitete zraka*: mjerljiva veličina kojom se opaža promjena na biljkama, građevinama i u biološkim nalazima koja ukazuje na učinak onečišćenja zraka,
64. *postaja*: stacionarni i/ili mobilni objekt opremljen za prikupljanje, obradu i prijenos mjernih/uzorkovanih rezultata te opažanje pojava značajnih za praćenje kvalitete zraka,
65. *prekursori prizemnog ozona*: tvari koje uvjetuju stvaranje prizemnog ozona,
66. *prikupljanje*: prikupljanje i skladištenje kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova, na primjer, iz uređaja, opreme i sustava tijekom popravka, održavanja ili prije njihovog odlaganja,
67. *prikupljanje mjernih rezultata*: zapisivanje i pohranjivanje mjernih rezultata na ručni, poluautomatski i/ili automatski način,
68. *prirodni događaji*: erupcije vulkana, seizmičke aktivnosti, geotermalne aktivnosti, požari na nepristupačnim područjima, snažni vjetrovi ili ponovno atmosfersko podizanje ili prenošenje prirodnih čestica iz sušnih područja i slično,
69. *provjera ispravnosti mjernog instrumenta*: skup postupaka kojima se provjerava da li mjerni instrument ima sustavnu pogrešku i provodi se sukladno mjeriteljskim zahtjevima,
70. *provjera kvalitete mjerenja*: provjera postojanosti, točnosti i ponovljivosti mjera, sljedivosti mjernog rezultata, mjerne točnosti mjernog pretvornika, te provjera mjernih načela, metode ili postupka,
71. *razdoblje praćenja*: razdoblje propisanog trajanja, iz kojeg pojedinačne vrijednosti razine onečišćenosti čine skup za određivanje statističkih parametara,
72. *razina onečišćenosti*: koncentracija onečišćujuće tvari u zraku ili njeno taloženje na površine u određenom vremenu,
73. *registar mehanizma čistog razvoja*: registar Tajništva Okvirne konvencije za sudionike mehanizma čistog razvoja,
74. *sastavnica*: jedna od veličina koje određuju cjelovito značenje graničnih vrijednosti i tolerantnih vrijednosti (primjerice razina, statistički parametar, vrijeme usrednjavanja, razdoblje praćenja),
75. *servisiranje*: postupci instaliranja, popravljanja, održavanja, provjeravanja ili isključivanja ili rastavljanja uređaja, sustava ili opreme koja koristi kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove,
76. *staklenički plinovi*: plinoviti sastojci atmosfere kako prirodni tako i antropogeni koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrveno zračenje, i koji se prema odredbama Okvirne konvencije nadziru,
77. *stalno mjerno mjesto*: mjesto na kojem se obavljaju neprekinuta ili nasumična uzorkovanja, kako bi se utvrdile razine onečišćenosti u skladu s odgovarajućim ciljevima za kvalitetu podataka,
78. *statistički parametar*: odabrana statistika skupa ocijenjenih razina onečišćenosti,
79. *tonski kilometri*: umnožak udaljenosti koju pređe zrakoplov između polazne i dolazne zračne luke i korisnog tereta sukladno posebnom propisu,
80. *transakcija*: evidentirani prijenos prava na emisijske jedinice ostvaren bilo postupkom trgovanja ili na drugi propisani način,
81. *trgovanje emisijama*: instrument Kyotskog protokola koji omogućuje trgovinsku razmjenu s emisijskim jedinicama među strankama Priloga I. Okvirne konvencije,
82. *tvari koje oštećuju ozonski sloj*: tvari koje se, prema Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, nadziru,
83. *ugađanje*: postupak dovođenja mjernog instrumenta u tehničko stanje prikladno za njegovu uporabu,
84. *ukupna plinovita živa*: označava pare elementarne žive (Hg⁰) i reaktivnu živu, odnosno vrste žive topive u vodi s dovoljno visokim tlakom para da mogu postojati u plinovitom stanju,
85. *umjeravanje mjernog instrumenta*: skup postupaka kojima se u određenim uvjetima uspostavlja odnos između vrijednosti veličina koje pokazuje neki mjerni instrument ili mjerni sustav ili vrijednosti koje prikazuje neka tvarna mjera ili neka referentna tvar i odgovarajućih vrijednosti ostvarenih etalomom i provodi se sukladno mjeriteljskom postupku,

86. *upravljanje kvalitetom zraka*: osiguravanje izvršenja mjera kojima se provodi strategija sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka na svim razinama, tako da se time ne ometa održivi razvitak,
87. *uzorkovanje*: postupak sakupljanja pojedinačnih uzoraka zraka i oborine,
88. *verifikator*: osoba ovlaštena, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, za provjeru izvješća o emisijama stakleničkih plinova,
89. *visokoučinkovita kogeneracija*: kogeneracija koja se temelji na potrošnji korisne topline i uštedi primarne energije prema posebnom propisu kojim se uređuje tržište električne energije,
90. *vrijeme usrednjavanja*: razdoblje propisanog trajanja, unutar kojeg srednja vrijednost po vremenu predstavlja pojedinačnu vrijednost razine onečišćenosti (prema zahtjevu norme HRN ISO 9169),
91. *zahtijevana razina izloženosti*: označava razinu određenu na temelju pokazatelja prosječne izloženosti, s ciljem smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje, koju treba doseći u zadanom razdoblju,
92. *zrak*: zrak troposfere na otvorenom prostoru, izuzevši zrak na mjestu rada,
93. *zona (područje)*: jedan od razgraničenih dijelova teritorija Republike Hrvatske, od ostalih takvih dijelova, koji predstavlja funkcionalnu cjelinu s obzirom na praćenje, zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka te upravljanje kvalitetom zraka,
94. *zbrinjavanje (uništavanje)*: proces kojim se otpadne kontrolirane tvari i fluorirani staklenički plinovi uništavaju okolišno prihvatljivim tehnologijama.

Članak 8.

(1) Izvori su onečišćivanja zraka stacionarni i pokretni emisijski izvori.

(2) Stacionarni izvori jesu:

- točkasti: kod kojih se onečišćujuće tvari ispuštaju u zrak kroz za to oblikovane ispuste (postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji, građevine i slično),
- difuzni: kod kojih se onečišćujuće tvari unose u zrak bez određena ispusta/dimnjaka (uređaji, određene aktivnosti, površine i druga mjesta).

(3) Pokretni izvori jesu prijevozna sredstva koja ispuštaju onečišćujuće tvari u zrak: motorna vozila, šumarski, poljoprivredni traktori i necestovni pokretni strojevi (kompresori, buldožeri, gusjeničari, hidraulični rovokopači, cestovni valjci, pokretne dizalice, oprema za održavanje putova i drugo), lokomotive, plovni objekti, zrakoplovi.

(4) Izvori iz stavka 1. ovoga članka moraju biti izgrađeni i/ili proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisije odnosno da ne ispuštaju/unose u zrak onečišćujuće tvari u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i okoliš.

(5) Granične vrijednosti emisija iz pokretnih izvora propisuju se posebnim propisom.

(6) Stacionarni izvori u smislu stavka 2. ovoga članka nisu građevine i uređaji u kojima se priprema hrana na otvorenom ili su uvjeti i način rada za te građevine i uređaje određeni posebnim propisom.

II. PLAN, PROGRAMI I IZVJEŠĆA

Članak 9.

(1) Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena (u daljnjem tekstu: Plan) određuje ciljeve i prioritete u zaštiti zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica

klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj i sadrži osobito:

- načela i mjerila za određivanje ciljeva i prioriteta,
- ocjenu stanja kvalitete zraka,
- prioritetne mjere i aktivnosti,
- preventivne mjere za očuvanje kvalitete zraka,
- kratkoročne mjere, kada postoji rizik od prekoračivanja praga upozorenja,
- mjere za postizanje graničnih vrijednosti za određene onečišćujuće tvari u zraku u zadanom roku ako su prekoračene,
- mjere za postizanje dugoročnih ciljeva za prizemni ozon u zraku,
- mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova po djelatnostima,
- mjere za postupno ukidanje tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranih stakleničkih plinova,
- mjere za smanjivanje emisija postojanih organskih onečišćivala i teških metala,
- mjere za poticanje porasta energetske učinkovitosti i uporabu obnovljive energije,
- mjere za smanjivanje ukupnih emisija iz prometa,
- mjere za smanjivanje nepovoljnih učinaka zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja,
- način provedbe mjera,
- redoslijed ostvarivanja mjera,
- rok izvršavanja mjera,
- obveznike provedbe mjera,
- međunarodne obveze Republike Hrvatske,
- procjenu sredstava za provedbu Plana,
- analizu troškova i time stvorene koristi poboljšanja kvalitete zraka.

(2) Nositelj izrade Plana je Ministarstvo u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za područja: zdravlja, industrije, energetike, poljoprivrede, šumarstva, znanosti, voda, mora, prometa, turizma, praćenja meteoroloških uvjeta i drugi.

(3) Plan donosi Vlada za razdoblje od pet godina.

(4) Plan se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Članak 10.

(1) Radi provedbe ispunjenja ugovornih obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima iz područja zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena donose se nacionalni akcijski planovi, nacionalni programi i nacionalna izvješća.

(2) Prijedlog nacionalnih akcijskih planova, nacionalnih programa i nacionalnih izvješća izrađuje Ministarstvo, a donosi Vlada.

(3) Nacionalni akcijski planovi, nacionalni programi i nacionalna izvješća objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Članak 11.

(1) Predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba i velikog grada donosi Program zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena koji je sastavni dio programa zaštite okoliša za područje županije, odnosno Grada Zagreba i velikog grada (u daljnjem tekstu: Program).

(2) Program se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ovisno o tome čije predstavničko tijelo ga je donijelo.

Članak 12.

(1) Za potrebe praćenja ostvarenja ciljeva Plana iz članka 9. ovoga Zakona i drugih dokumenata važnih za zaštitu zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena te za uvid u stanje kvalitete zraka, izrađuje se Izvješće o stanju kvalitete zraka, smanjenju emisija stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj za područje Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Izvješće) za razdoblje od četiri godine.

(2) Izvješće sadrži:

- stanje kvalitete zraka: područja i razine onečišćenosti, trajanje određenih znakovitih razina onečišćenosti, opće informacije o području, vrste i ocjene onečišćivanja, porijeklo onečišćenosti, analizu čimbenika koji su uzrokovali onečišćenost zraka, pojedinosti o poduzetim mjerama i projektima za poboljšanje kvalitete zraka,
- ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti,
- ostvarivanje mjera Plana, programa i drugih dokumenata zaštite kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena,
- provedbu obveza iz međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena,
- podatke o izrečenim kaznama,
- podatke o korištenju financijskih sredstava za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka,
- prijedlog izmjena i dopuna postojećih dokumenata, te druge podatke od značenja za zaštitu kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena.

(3) Ministarstvo je nositelj izrade Izvješća, a izrađuje ga Agencija.

(4) Izvješće Ministarstvo podnosi Vladi.

Članak 13.

(1) O provedbi Programa iz članka 11. ovoga Zakona upravno tijelo nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: nadležno upravno tijelo) županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada izrađuje izvješće koje usvaja predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se sukladno Izvješću iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 14.

Izvješće iz članka 12. ovoga Zakona objavljuje se u »Narodnim novinama«, a izvješće iz članka 13. ovoga Zakona objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ovisno o tome čije predstavničko tijelo ga je usvojilo.

Članak 15.

(1) Nacrt Plana iz članka 9. ovoga Zakona, nacrt nacionalnoga akcijskog plana, nacionalnog programa i nacionalnog izvješća iz članka 10. i Izvješća iz članka 12. ovoga Zakona mora biti javno objavljen radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.

(2) Posredstvom medija Ministarstvo izvješćuje javnost o mjestu na kojem su nacrt Plana i Izvješća dostupni, te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.

(3) Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

(4) Ministarstvo razmatra mišljenja, prijedloge i primjedbe javnosti te ocjenjuje i odlučuje o njihovoj opravdanosti.

(5) Odredbe stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka primjenjuju se odgovarajuće i na donošenje Programa i izvješća županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada i akcijske planove za poboljšanje kvalitete zraka.

III. PRAĆENJE I PROCJENJIVANJE KVALITETE ZRAKA

Članak 16.

Kvaliteta zraka prati se na osnovi:

- mjerenja na stalnim mjernim mjestima i/ili ocjene razina onečišćenosti zraka u zonama i aglomeracijama;
- mjerenja na stalnim mjernim mjestima i/ili ocjene razina onečišćenosti zraka uslijed daljinskoga i prekograničnoga prijenosa onečišćujućih tvari u zraku i oborini na teritoriju Republike Hrvatske,
- mjerenja i analize meteoroloških uvjeta i kvalitete zraka,
- mjerenja i opažanja promjena koje ukazuju na učinak onečišćenosti zraka (posredni pokazatelji kvalitete zraka): na tlu, biljkama, građevinama, u biološkim nalazima i slično,
- modeliranja prijenosa i disperzije onečišćujućih tvari odgovarajućim atmosferskim modelima,
- drugih metoda procjene i mjerila koji se primjenjuju na području Europske unije.

Članak 17.

(1) Praćenje i procjenjivanje kvalitete zraka provodi se u zonama i aglomeracijama na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Zone i aglomeracije te njihova klasifikacija prema razinama onečišćenosti zraka na osnovi Plana iz članka 9. ovoga Zakona i Izvješća iz članka 12. ovoga Zakona određuje Vlada uredbom.

(3) Razina onečišćenosti zraka procjenjuje se analizom postojećeg stanja na osnovi rezultata mjerenja provedenih u razdoblju od najmanje pet godina na stalnim mjernim mjestima, na osnovi indikativnih mjerenja, primjenom standardiziranih matematičkih modela i drugih metoda procjene koje se primjenjuju na području Europske unije.

Procjenjivanje kvalitete zraka

Članak 18.

(1) Procjenjivanje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama u smislu ovoga Zakona, provodi se za onečišćujuće tvari: sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice (PM₁₀, PM_{2,5}), olovo, benzen, ugljikov monoksid, prizemni ozon, arsen, kadmij, živu, nikal i benzo(a)piren (policiklički aromatski ugljikovodik).

(2) Procjenjivanje kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske osigurava Ministarstvo na temelju mjerila za procjenu koji su određeni pravilnikom iz članka 51. ovog Zakona i provodi se najmanje jedanput u pet godina.

(3) Minimalni broj mjernih mjesta za praćenje koncentracija sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i oksida dušika, lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}), olova, benzena i ugljikovog monoksida, prizemnog ozona, arsena, kadmija, žive, nikala i benzo(a)pirena (policiklički aromatski

ugljikovodik) u zraku određuje se prema kriterijima određenim propisom iz članka 51. ovoga Zakona.

(4) Popis mjernih mjesta za praćenje koncentracija sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM₁₀ i PM_{2,5}), olova, benzena i ugljikovog monoksida, prizemnog ozona, arsena, kadmija, žive, nikala i benzo(a)pirena (policiklički aromatski ugljikovodik)u zraku određuje Vlada uredbom.

Članak 19.

(1) Procjenjivanje razine onečišćenosti zraka s obzirom na onečišćujuće tvari: sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice (PM₁₀, PM_{2,5}), benzen, ugljikov monoksid i te olovo provodi se:

- mjerenjem na stalnim mjernim mjestima u zonama i aglomeracijama u kojima razina onečišćenosti onečišćujuće tvari prekoračuje gornji prag procjene. Ova mjerenja nadopunjuju se tehnikama modeliranja i/ili indikativnim mjerenjima, kako bi se dobili odgovarajući podaci o prostornoj raspodjeli kvalitete zraka;

- primjenom kombinacije mjerenja na stalnim mjernim mjestima i metoda matematičkog modeliranja i/ili indikativnih mjerenja u zonama i aglomeracijama u kojima razina onečišćenosti onečišćujuće tvari ne prekoračuje gornji prag procjene;

- primjenom metoda matematičkog modeliranja i/ili drugih metoda procjene u skladu s općeprihvaćenom praksom u državama članicama Europske unije u zonama i aglomeracijama u kojima razina onečišćenosti onečišćujuće tvari ne prekoračuje donji prag procjene.

(2) Na ruralnim pozadinskim postajama, udaljenim od značajnih izvora emisije onečišćenja zraka, obavljaju se, kao minimum, i mjerenja ukupne masene koncentracije lebdećih čestica PM_{2,5} i određuju se godišnji prosjeci koncentracija kemijskog sastava lebdećih čestica PM_{2,5} za elemente i spojeve propisane pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona.

(3). Mjerila procjenjivanja, mjerna mjesta, program mjerenja, ciljevi kvalitete i referentne metode mjerenja za onečišćujuće tvari iz stavaka 1.i 2. ovoga članka primjenjuju se sukladno pravilniku o praćenju kvalitete zraka iz članka 51. ovoga Zakona.

Članak 20.

(1) Procjenjivanje razine onečišćenosti zraka s obzirom na prizemni ozon provodi se u zonama i aglomeracijama u kojima razina onečišćenosti za prizemni ozon prekoračuje dugoročne ciljeve tijekom bilo koje od prethodnih pet godina, te se uspostavlja stalno mjerno mjesto za praćenje prizemnog ozona.

(2) Ako su podaci dostupni za razdoblje kraće od pet godina, za potrebe utvrđivanja mogućeg prekoračenja dugoročnih ciljeva iz stavka 1. ovog članka tijekom tih pet godina, mogu se kombinirati rezultati dobiveni kratkotrajnim mjernim kampanjama, provedenim u vrijeme i na mjestu gdje su razine koncentracija bile najviše, s podacima o emisijama onečišćujućih tvari iz Registra onečišćavanja okoliša i rezultatima modeliranja.

(3). Mjerila procjenjivanja, mjerna mjesta, program mjerenja, ciljevi kvalitete i referentne metode mjerenja za prizemni ozon primjenjuju se sukladno pravilniku o praćenju kvalitete zraka iz članka 51. ovoga Zakona.

Članak 21.

- (1) Procjenjivanje razine onečišćenosti zraka s obzirom na arsen, kadmij, živu, nikal i benzo(a)piren provodi se u zonama i aglomeracijama u kojima su prekoračene ciljne vrijednosti tijekom bilo koje od prethodnih pet godina, te se uspostavlja stalno mjerno mjesto za praćenje ovih tvari.
- (2) U zonama i aglomeracijama u kojima razine onečišćenosti zraka s obzirom na tvari iz stavka 1. ovoga članka prekoračuju gornji prag procjene procjenjivanje razine onečišćenosti provodi se mjerenjem na stalnom mjernom mjestu.
- (3) U zonama i aglomeracijama u kojima su razine onečišćenosti zraka s obzirom na tvari iz stavka 1. ovoga članka između gornjeg i donjeg praga procjene za procjenjivanje razine onečišćenosti zraka primijenjuje se kombinacija mjerenja, uključujući indikativna mjerenja i tehnika modeliranja.
- (4) U zonama i aglomeracijama u kojima su razine onečišćenosti zraka s obzirom na tvari iz stavka 1. ovoga članka ispod donjeg praga procjene za procjenjivanje razine onečišćenosti zraka primijenjuje se tehnika modeliranja ili tehnika objektivne procjene.
- (5) Mjerila procjenjivanja, mjerna mjesta, program mjerenja, ciljevi kvalitete i referentne metode mjerenja za tvari iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se sukladno pravilniku o praćenju kvalitete zraka iz članka 51. ovoga Zakona.

Članak 22.

- (1) Klasifikacija zona i aglomeracija u odnosu na onečišćujuće tvari: sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice (PM₁₀, PM_{2,5}), olovo, benzen, ugljikov monoksid i prizemni ozon provodi se najmanje svakih pet godina primjenom propisanih gornjih i donjih pragova procjene kvalitete zraka i dugoročnih ciljeva za prizemni ozon sukladno uredbi iz članka 24. ovoga Zakona.
- (2) Klasifikacija zona i aglomeracija u odnosu na onečišćujuće tvari: arsen, kadmij, živu, nikal i benzo(a)piren u zraku provodi se najmanje svakih pet godina primjenom propisanih ciljnih vrijednosti te procjenom koncentracija u zraku i taloženja tih tvari na teritoriju Republike Hrvatske s obzirom na razinu gornjeg i donjeg praga procjene sukladno uredbi iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) U slučaju značajnih promjena u djelatnostima koje mogu utjecati na koncentracije onečišćujućih tvari iz stavka 1. i 2. ovoga članka klasifikacija zona i aglomeracija provjerava se ranije.

Članak 23.

- (1) Prema razinama onečišćenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti (*GV*), ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve utvrđuju se sljedeće kategorije kvalitete zraka:
  - prva kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (*GV*), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon,
  - druga kategorija kvalitete zraka - onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (*GV*), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon.
- (2) Kategorije kvalitete zraka iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se za svaku onečišćujuću tvar posebno i odnosi se na zaštitu zdravlja ljudi, kvalitetu življenja i zaštitu vegetacije.
- (3) Kategorije kvalitete zraka iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se jedanput godišnje za proteklu kalendarsku godinu.

(4) Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske s popisom kategorija kvalitete zraka izrađuje Agencija i objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

Članak 24.

(1) Granične vrijednosti (*GV*) i ciljne vrijednosti za pojedine onečišćujuće tvari u zraku te dugoročne ciljeve i ciljne vrijednosti za prizemni ozon u zraku propisuje Vlada uredbom.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o svojstvima onečišćujuće tvari, propisuju se i gornji i donji pragovi procjene, granice tolerancije (*GT*), ciljne vrijednosti, osnovne sastavnice navedenih vrijednosti, pokazatelj prosječne izloženosti, ciljano smanjenje izloženosti na nacionalnoj razini, koncentraciju izloženosti, kritične razine, prag upozorenja, prag obavješćivanja i posebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi poduzimaju te rokovi za postupno smanjivanje granica tolerancije i za postizanje ciljnih vrijednosti za prizemni ozon.

(3) Propisom iz stavka 1. ovoga članka propisuju se granične vrijednosti (*GV*) za zaštitu zdravlja ljudi, kvalitetu življenja i zaštitu vegetacije i ekosustava.

Članak 25.

(1) Ako se u određenoj zoni ili aglomeraciji utvrde razine koje prelaze prag upozorenja ili prag obavješćivanja, izvršno tijelo Grada Zagreba, grada i općine narediti će primjenu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi i način njihove provedbe.

(2) Ako se u određenoj zoni utvrde kritične razine propisane za zaštitu vegetacije predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave narediti će primjenu posebnih mjera i način njihove provedbe.

(3) Posebne mjere zaštite zdravlja ljudi iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju i mjere koje se odnose na pokretne izvore.

(4) O pojavi praga upozorenja ili praga obavješćivanja, izvršno tijelo Grada Zagreba, grada i općine informira javnost putem priopćenja svim medijima koji pokrivaju područje te jedinice lokalne samouprave.

Praćenje kvalitete zraka

Članak 26.

(1) Za praćenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama u Republici Hrvatskoj uspostavlja se državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka (u daljnjem tekstu: državna mreža).

(2) Državna mreža sastavni je dio praćenja stanja okoliša i financira se iz Državnog proračuna.

(3) Lokacije postaja iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, određuje Vlada uredbom.

(4) Mjerila za određivanje lokacija postaja određena su pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Rad državne mreže za praćenje kvalitete zraka te izgradnju novih postaja u državnoj mreži osigurava Državni hidrometeorološki zavod.

(2) Poslove praćenja kvalitete zraka u postajama iz državne mreže: mjerenje, prikupljanje podataka, osiguranje kvalitete i provjere mjerenja i podataka, ugađanje i provjeru tehničkih karakteristika mjerene opreme u skladu s referentnim metodama mjerenja, obradu i prikaz rezultata, dostavu podataka u informacijski sustav zaštite zraka, održavanje i servisiranje postaja i mjerne opreme osiguravaju referentni laboratoriji.

(3) Državni hidrometeorološki zavod, na temelju podataka mjerenja kvalitete zraka u državnoj mreži iz stavka 2. ovoga članka, dostavlja Agenciji izvorne i validirane podatke mjerenja i u informacijski sustav zaštite zraka, izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(4) Ministarstvo provodi nadzor nad provedbom poslova praćenja kvalitete zraka u postajama iz državne mreže.

Članak 28.

(1) Praćenje kvalitete zraka na postajama iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona obavlja se prema Programu mjerenja razine onečišćenosti.

(2) Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži, te gustoću mjerenja i mjerno razdoblje donosi ministar.

Članak 29.

(1) Podaci kvalitete zraka iz državne mreže javni su i objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kvalitete zraka i sastavni su dio informacijskog sustava zaštite zraka.

Članak 30.

(1) Županija, Grad Zagreb i gradovi uspostavljaju mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka na svome području, ako procijene da su razine onečišćenosti više od propisanih graničnih vrijednosti (*GI*), odnosno ako procijene da za to postoje opravdani razlozi (osobito u slučaju pojačanog razvoja industrije, proširenja poslovnih, industrijskih zona i drugo).

(2) Predstavničko tijelo jedinica iz stavka 1. ovoga članka određuje lokacije mjernih postaja za praćenje kvalitete zraka, donosi program mjerenja razine onečišćenosti i osigurava uvjete njegove provedbe.

(3) Županija, Grad Zagreb i gradovi, koji uspostavljaju mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka na svome području, dužni su ih uspostaviti u skladu s odredbama pravilnika iz članka 51. ovoga Zakona.

(4) Nadležno upravno tijelo jedinice iz stavka 1. ovoga članka obavlja nadzor nad provođenjem aktivnosti iz stavka 1. i 3. ovoga članka i objavljuje podatke o obavljenim mjerenjima.

(5) Nadležno upravno tijelo jedinice iz stavka 1. ovoga članka dostavlja Agenciji izvorne i validirane podatke i izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 31.

(1) Onečišćivač je dužan osigurati praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša sukladno Zakonu o zaštiti okoliša.

(2) Onečišćivač iz stavka 1. ovoga članka dužan je izvorne i validirane podatke o praćenju kvalitete zraka i izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka dostaviti nadležnom upravnom tijelu županije, Grada Zagreba i grada do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(3) Nadležno upravno tijelo jedinice iz stavka 2. ovoga članka dostavlja Agenciji izvorne i validirane podatke i izvješće iz stavka 2. ovoga članka do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 32.

(1) U slučajevima kada postoji sumnja da je došlo do onečišćenosti zraka čija je kvaliteta takva da može narušiti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša, moraju se obaviti mjerenja posebne namjene ili obaviti ocjena razine onečišćenosti.

(2) Izvršno tijelo Grada Zagreba, odnosno grada i općine utvrđuje opravdanost sumnje iz stavka 1. ovoga članka i donosi odluku o mjerenjima posebne namjene sa sadržajem i razdobljem mjerenja ili procjeni razine onečišćenosti.

(3) Na zahtjev inspekcije zaštite okoliša da se utvrdi opravdanost sumnje iz stavka 1. ovoga članka izvršno tijelo Grada Zagreba, grada i općine dužno je donijeti odluku o mjerenju posebne namjene ili ocjeni razine onečišćenosti u roku od tri dana.

(4) Ako izvršno tijelo Grada Zagreba, grada i općine ne donese odluku iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo će osigurati mjerenja posebne namjene ili ocjene razine onečišćenosti na trošak i odgovornost jedinice lokalne samouprave čije izvršno tijelo nije donijelo odluku.

(5) Ako se mjerenjem ili ocjenom utvrdi prekomjerna onečišćenost zraka, a onečišćivač je poznat, troškove mjerenja ili ocjene snosi onečišćivač.

(6) Ako se mjerenjem ili ocjenom utvrdi da nije došlo do prekomjerne onečišćenosti ili je došlo do prekomjerne onečišćenosti, a onečišćivač nije poznat, troškove snosi jedinica lokalne samouprave čije je izvršno tijelo donijelo odluku iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 33.

(1) Podaci mjerenja iz članka 30. stavka 1. i 31. stavka 1. ovoga Zakona su javni i objavljuju se jedanput godišnje u službenom glasilu ili na internetskim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sažetom opsegu i na način razumljiv širokoj javnosti.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za potrebe izvješća o stanju kvalitete zraka i sastavni su dio informacijskog sustava zaštite zraka.

IV. MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SMANJIVANJE ONEČIŠĆIVANJA ZRAKA

Članak 34.

Djelotvorna zaštita i poboljšanje kvalitete zraka i drugih dijelova okoliša koji su ugroženi zbog onečišćenosti zraka, osigurava se primjenom načela održivog razvitka, načela cjelovitog pristupa i primjenom najboljih raspoloživih tehnika, tehničkih rješenja i mjera.

Članak 35.

(1) U zonama i aglomeracijama za koje je utvrđeno da su razine onečišćujućih tvari iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona niže od propisanih *GV*, ciljnih vrijednosti i dugoročnih ciljeva za prizemni ozon djeluje se preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile ove vrijednosti.

(2) U zonama i aglomeracijama za koje je utvrđeno da su razine pojedinih onečišćujućih tvari iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona iznad propisanih *GV*, ciljnih vrijednosti i dugoročnih ciljeva za prizemni ozon provode se mjere smanjivanja onečišćenosti zraka kako bi se postigle granične vrijednosti (*GV*), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon. Mjere moraju biti usklađene s akcijskim planovima za poboljšanje kvalitete zraka iz članka 45. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) U zonama i aglomeracijama za koja je utvrđeno da su razine sumporovog dioksida i dušikovog dioksida iznad propisanih pragova upozorenja te pragova upozorenja za prizemni ozon provode se mjere iz kratkoročnih akcijskih planova sukladno članku 46. stavku 1. ovoga Zakona kako bi se postigle granične vrijednosti (*GV*) ili ciljna vrijednost za prizemni ozon.

Članak 36.

(1) Sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja zraka provodi se:

- usklađivanjem dokumenata prostornog uređenja s programima zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, odnosno cjelovitim planiranjem,
- propisivanjem graničnih vrijednosti emisija iz stacionarnih izvora i graničnih vrijednosti u vezi sa sastavom određenih proizvoda i/ili drugih značajki kvalitete proizvoda,
- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša prema Zakonu o zaštiti okoliša,
- primjenom mjera zaštite zraka utvrđenih u dozvoli koju izdaje nadležno tijelo prema posebnom propisu ako za određeni zahvat nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš i ako se ne donosi rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postrojenje,
- propisivanjem emisijskih kvota za pojedine onečišćujuće tvari,
- raspodjelom emisijskih jedinica i kvota za emisije stakleničkih plinova,
- poticanjem primjene čistijih tehnologija i obnovljivih izvora energije,
- poticanjem uvođenja mjera energetske učinkovitosti,
- postupnim smanjivanjem (ukidanjem) potrošnje kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova,
- provedbom mjera iz akcijskih planova za poboljšanje kvalitete zraka i kratkoročnih akcijskih planova.

(2) Mjere zaštite zraka iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka utvrđuju se elaboratom zaštite okoliša za područje zaštite zraka kojeg izrađuje ovlaštena pravna osoba prema Zakonu o zaštiti okoliša.

Članak 37.

(1) Onečišćivači koji su vlasnici i/ili korisnici izvora onečišćivanja iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, dužni su:

- osigurati redovito praćenje emisije i o tome voditi evidenciju,
- osigurati obavljanje mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora,
- voditi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te o učestalosti mjerenja emisija,
- voditi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu koji se koristi kod procesa suspaljivanja,
- voditi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se u Registar onečišćivanja okoliša sukladno posebnom propisu kojim se uređuje Registar onečišćivanja okoliša.

(3) Za izvore onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona podaci o izvorima emisije vode se na način propisan za prijevozna sredstva, u skladu s posebnim propisom.

Članak 38.

(1) Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, praćenje i vrednovanje emisija, upis podataka o stacionarnim izvorima u kojima se koriste organska otapala ili proizvodi koji sadrže hlapive organske spojeve u registar Ministarstva, način smanjivanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, način i rok dostave izvješća o emisijama Agenciji te način obavješćivanja javnosti propisuje Vlada uredbom.

(2) U uredbi iz stavka 1. ovoga članka Vlada može odrediti za postojeće izvore razinu dopuštenog prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti za određeno razdoblje.

Članak 39.

(1) Granične vrijednosti sastavnica i/ili drugih značajki kvalitete proizvoda, način utvrđivanja i praćenja kvalitete proizvoda, zahtjeve akreditiranih laboratorija (za uzorkovanje i laboratorijsku analizu kvalitete proizvoda) način dokazivanja sukladnosti, naziv i označivanje proizvoda te način i rok dostave izvješća o kvaliteti proizvoda Agenciji propisuje Vlada uredbom.

(2) U uredbi iz stavka 1. ovoga članka Vlada može odrediti za postojeće izvore razinu dopuštenog prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti za određeno razdoblje.

Članak 40.

(1) Emisijske kvote za pojedine onečišćujuće tvari koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja, na teritoriju Republike Hrvatske, određuju se prema Planu iz članka 9. i nacionalnom programu smanjivanja emisija onečišćujućih tvari iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Onečišćujuće tvari iz stavka 1. ovoga članka, njihovu emisijsku kvotu za određeno razdoblje i način izračivanja godišnjih proračuna emisija propisuje Vlada uredbom.

Članak 41.

(1) U području prve kategorije kvalitete zraka novi zahvat u okoliš ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja zraka iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka.

(2) U području druge kategorije kvalitete zraka može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka ili za rekonstrukciju postojećeg ako:

- se tom gradnjom osigurava zamjena postojećega, nezadovoljavajućega stacionarnog izvora novim, kojim se smanjuje onečišćenost zraka,
- povišenje razine onečišćenosti zraka u okolici stacionarnog izvora ne prelazi 10 % granične vrijednosti kvalitete zraka (*GV*), pod uvjetom da je u tijeku provođenje akcijskog plana za poboljšanje kvalitete zraka.

(3) U području druge kategorije kvalitete zraka može se izdati lokacijska, građevinska i uporabna dozvola za novi izvor onečišćivanja zraka ili za rekonstrukciju postojećeg ako se mjerenjima dokaže da kvaliteta zraka više nije druge kategorije.

Ciljano smanjenje izloženosti $PM_{2,5}$ na nacionalnoj razini za zaštitu zdravlja ljudi

Članak 42.

(1) Za smanjenje izloženosti i za postizanje ciljanog smanjenja izloženosti lebdećim česticama $PM_{2,5}$, prema razinama onečišćenosti i rokovima određenim u uredbi iz članka 24. ovoga Zakona, Ministarstvo u suradnji s drugim središnjim tijelima državne uprave osigurava poduzimanje svih potrebnih mjera, koje ne zahtijevaju nesrazmjerne troškove.

(2) Pokazatelj prosječne izloženosti za $PM_{2,5}$, raspodjela i broj mjernih mjesta na kojima se temelji pokazatelj prosječne izloženosti za $PM_{2,5}$, i koji na odgovarajući način odražava opću izloženost stanovništva određuje se u uredbi iz članka 24. ovoga Zakona.

Onečišćenja iz prirodnih izvora

Članak 43.

(1) U zonama i aglomeracijama gdje se prekoračenje granične vrijednosti za određenu onečišćujuću tvar može pripisati prirodnim izvorima Ministarstvo osigurava prikupljanje podataka o koncentracijama i izvorima onečišćenja, te dokaze koji pokazuju da se prekoračenje može pripisati prirodnim izvorima za svaku godinu u kojoj je prekoračenje granične vrijednosti za određenu onečišćujuću tvar utvrđeno.

(2) Na temelju podataka i dokaza iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo izrađuje popis zona i aglomeracija u kojima se prekoračenje granične vrijednosti za određenu onečišćujuću tvar pripisuje prirodnim izvorima.

(3) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji popis iz stavka 2. ovoga članka te podatke i dokaze na temelju kojih je popis izrađen.

Prekoračenja koja se mogu pripisati zimskom posipavanju cesta pijeskom ili solju

Članak 44.

(1) U zonama i aglomeracijama u kojima su granične vrijednosti za PM_{10} u zraku prekoračene zbog resuspendiranja lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju Ministarstvo vodi evidenciju o tim područjima, zajedno s podacima o koncentracijama i izvorima PM_{10} koji se u njima nalaze.

(2) Ministarstvo osigurava pribavljanje potrebnih dokaza da su prekoračenja uzrokovana resuspendiranim štetnim česticama i da su poduzete razumne mjere za snižavanje koncentracije PM₁₀.

Akcijski planovi za poboljšanje kvalitete zraka

Članak 45.

(1) Ako u određenoj zoni ili aglomeraciji razine onečišćujućih tvari u zraku prekoračuju bilo koju graničnu vrijednost ili ciljnu vrijednost u svakom od tih slučajeva, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za tu zonu ili aglomeraciju donosi akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka za tu zonu ili aglomeraciju, kako bi se, u što je moguće kraćem vremenu, osiguralo postizanje graničnih ili ciljanih vrijednosti. Akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka može dodatno obuhvatiti i posebne mjere koje imaju za cilj zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.

(2) Ako se u određenoj zoni ili aglomeraciji ne može postići sukladnost s graničnim vrijednostima za dušikov dioksid ili benzen propisanim u uredbi iz članka 24. ovoga Zakona, Ministarstvo će zatražiti od Europske komisije izuzimanje od obveze primjene tih graničnih vrijednosti do najviše pet godina za tu određenu zonu ili aglomeraciju, pod uvjetom da je izrađen akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka iz stavka 1. ovoga članka za zonu ili aglomeraciju na koju se odnosi odgoda i kojim se utvrđuje postizanje sukladnosti s graničnim vrijednostima prije određenog roka.

(3) Ako se ispunjavanje mjerila za postizanje graničnih vrijednosti za PM₁₀ u određenoj zoni ili aglomeraciji ne može postići zbog disperzijskih karakteristika određenog mjesta, nepovoljnih klimatskih uvjeta ili prekograničnoga prijenosa onečišćujućih tvari, Ministarstvo će zatražiti od Europske komisije izuzimanje od obveze primjene tih graničnih vrijednosti do određenog roka, pod uvjetom da su poduzete sve odgovarajuće mjere na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako se primjenjuje stavak 2. ili stavak 3. ovoga članka mora se osigurati da granična vrijednost za tu onečišćujuću tvar nije prekoračena za više nego što iznosi maksimalna granica tolerancije propisana uredbom iz članka 24. ovoga Zakona.

(5) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka osobito sadrži: utvrđivanje mjesta prekomjernog onečišćenja, opće informacije, nadležno odgovorno tijelo, vrstu i ocjenu onečišćenja, porijeklo onečišćenja, analizu stanja, pojedinosti o provedenim mjerama, mjere za smanjivanje onečišćenja zraka, redoslijed i rokove ostvarivanja mjera te procjenu sredstava.

(6) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka donosi se u roku od 12 mjeseci od kraja one godine u kojoj je utvrđeno prekoračenje.

(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka, po njegovu donošenju.

(8) Ministarstvo dostavlja akcijski plan iz stavka 7. ovoga članka Europskoj komisiji odmah po njegovom donošenju, ali najkasnije u roku od dvije godine od kraja one godine u kojoj je utvrđeno prekoračenje.

(9) Ako Komisija ne stavi primjedbe u roku od devet mjeseci od primitka akcijskog plana, smatra se da nema primjedbi. Komisija može staviti primjedbe i zahtjev za njihovo otklanjanje ili izradu novog akcijskog plana.

(10) Onečišćivač je dužan provesti i financirati mjere za smanjivanje onečišćenja zraka utvrđenih u akcijskom planu iz stavka 1. ovoga članka.

Kratkoročni akcijski planovi

Članak 46.

(1) Ako u određenoj zoni ili aglomeraciji postoji rizik da će razine onečišćujućih tvari prekoračiti prag upozorenja predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za tu zonu ili aglomeraciju donosi kratkoročni akcijski plan koji sadrži mjere koje se moraju poduzeti u kratkom roku kako bi se smanjio rizik ili trajanje takvog prekoračenja.

(2) Kratkoročni akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka može, ovisno o pojedinačnom slučaju, predvidjeti učinkovite mjere za kontrolu i, gdje je potrebno, obustavljanje aktivnosti koje doprinose riziku prekoračenja graničnih vrijednosti, ciljanih vrijednosti ili praga upozorenja. Kratkoročni akcijski plan može uključivati mjere vezane uz promet motornih vozila, građevinske radove, brodove u sidrištu, rad industrijskim postrojenjima, upotrebu industrijskih proizvoda i grijanje kućanstava te uzeti u obzir i specifične aktivnosti s ciljem zaštite osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.

(3) Ako u određenoj zoni ili aglomeraciji postoji rizik od prekoračenja praga upozorenja za prizemni ozon, Ministarstvo osigurava donošenje kratkoročnog akcijskog plana samo tamo gdje, prema ocjeni, postoji značajan potencijal za smanjenje rizika ili trajanja takvog prekoračenja vodeći računa o geografskim, meteorološkim i gospodarskim uvjetima.

(4) Ministarstvo i predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave informira javnost, uključujući udruge i organizacije za zaštitu okoliša, zaštitu potrošača, udruge i organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva, nadležna tijela za zaštitu zdravlja i javno zdravstvo i gospodarska udruženja, o rezultatima svojih istraživanja o izvodljivosti i sadržaju kratkoročnog akcijskog plana, te o provedbi tog plana.

(5) Onečišćivač je dužan provesti i financirati mjere za smanjivanje onečišćenja zraka utvrđenih u kratkoročnom akcijskom planu iz stavka 1. ovoga članka.

Prekogranično onečišćenje zraka

Članak 47.

(1) Ako se zbog značajnog prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari ili njihovih prekursora prekorači prag upozorenja, granična vrijednost, ciljna vrijednost, granica tolerancije ili dugoročni cilj, Ministarstvo surađuje s nadležnim tijelima susjednih država članica EU i može predložiti nadležnim tijelima susjednih država članica Europske unije pripremu zajedničkih ili usklađenih akcijskih planova za poboljšanje kvalitete zraka u skladu s člankom 45. ovoga Zakona, kako bi se takva prekoračenja uklonila primjenom odgovarajućih, ali i razmjernih mjera.

(2) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim tijelima susjednih država članica Europske unije, prema potrebi u skladu s člankom 46. ovoga Zakona, priprema i provodi zajedničke kratkoročne akcijske planove koji obuhvaćaju susjedna područja u drugim državama osiguravajući razmjenu svih potrebnih i relevantnih podataka.

(3) Ako je prekoračen prag obavješćivanja ili pragovi upozorenja u zonama ili aglomeracijama koja se nalaze u blizini državnih granica, podaci se što je prije moguće dostavljaju nadležnim tijelima susjednih država članica Europske unije. Ti podaci su također dostupni javnosti.

(4) Ministarstvo pokreće suradnju s nadležnim tijelima trećih država koje nisu članice Europske unije, prema potrebi u skladu s člankom 46. ovoga Zakona, u svrhu pripreme i provedbe zajedničkih kratkoročnih akcijskih planova koji obuhvaćaju susjedna područja u blizini državnih granica gdje je nastalo onečišćenje osiguravajući razmjenu svih potrebnih i relevantnih podataka.

(5) Ako je prekoračen prag obavješćivanja ili pragovi upozorenja u zonama ili aglomeracijama koja se nalaze u blizini državnih granica država koje nisu članice Europske unije, podaci se što je prije moguće dostavljaju nadležnim tijelima tih država. Ti podaci su također dostupni javnosti.

V. IZVJEŠTAVANJE O KVALITETI ZRAKA I RAZMJENA PODATAKA

Članak 48.

(1) Ministarstvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Agencija informira javnost, uključujući udruge i organizacije za zaštitu okoliša, zaštitu potrošača, udruge i organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva gospodarska udruženja te nadležna tijela za zaštitu zdravlja i javno zdravstvo, o:

- kvaliteti zraka u zonama i aglomeracijama,
- planu zaštite kvalitete zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena,
- akcijskim planovima za poboljšanje kvalitete zraka,
- kratkoročnim akcijskim planovima,
- godišnjim izvješćima za onečišćujuće tvari obuhvaćene ovim Zakonom.

(2) Informiranje iz stavka 1. ovoga članka i članka 46. stavka 4. ovoga Zakona provodi se prema posebnom propisu kojim se uređuje informiranje javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 49.

(1) Ministarstvo osigurava dostupnost i razmjenu podataka o kvaliteti zraka kako je određeno pravilnikom iz članka 117. ovoga Zakona.

(2) Za potrebe ocjene ispunjavanja uvjeta sukladnosti s graničnim vrijednostima (*GI*) i kritičnim razinama te postignuća ciljnih vrijednosti, podaci koji se dostavljaju Europskoj komisiji uključuju:

- promjene koje su te godine uvedene s obzirom na granice zona i aglomeracija;
- popis zona i aglomeracija u kojima su razine jedne ili više onečišćujućih tvari više od graničnih vrijednosti i granica tolerancije, gdje je primjenjivo, ili su više od ciljnih vrijednosti ili kritičnih razina; i za te zone i aglomeracije:

(a) razine onečišćujućih tvari, i ako je relevantno, datume i razdoblja na koje se te razine odnose;

(b) ocjenu onečišćenja iz prirodnih izvora i ocjenu resuspenzije lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju, procijenjenim razinama, ukoliko je potrebno.

(3) Svi podaci mjerenja iz postaja, u izvornom i validiranom formatu i gustoći mjerenja, moraju biti dostupni tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osoba koje imaju javne ovlasti nadležnim za poslove praćenja i analize kvalitete zraka, poslove upravljanja kvalitetom zraka i izrade planova zaštite i poboljšanja kvalitete zraka.

(4) U zonama i aglomeracijama u kojima dolazi do prekoračenja *GV* ili ciljne vrijednosti, radi daljnjih postupaka, osiguravaju se sljedeći podaci:

- (a) popis zona i aglomeracija,
- (b) popis zona u kojima su ciljne vrijednosti prekoračene,
- (c) iznosi ocijenjenih koncentracija,
- (d) razlozi prekoračenja ciljnih vrijednosti, a osobito izvori koji tome doprinose,
- (e) postotak stanovništva izloženo povišenim vrijednostima.

(5) Podatke iz stavka 2. i 4. ovoga članka Agencija dostavlja Europskoj komisiji do 30. rujna tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 50.

(1) Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske izrađuje Agencija i dostavlja Ministarstvu do 31. srpnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka osobito sadrži: pregled razina onečišćenosti koje prekoračuju granične vrijednosti, ciljane vrijednosti, dugoročne ciljeve, pragove obavješćivanja i pragove upozorenja, za odgovarajuće periode usrednjavanja. Ti se podaci povezuju sa sažetom ocjenom učinaka tih prekoračenja. Izvješće uključuje, gdje je prikladno, dodatne informacije i ocjene o zaštiti šuma, kao i podatke o drugim onečišćujućim tvarima za koje su odredbe o nadzoru propisane ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim temeljem ovoga Zakona, kao što su, *među ostalim*, podaci o koncentracijama prekursora prizemnog ozona. Izvješće također sadrži i sve potrebne podatke određene člankom 49. stavkom 2. i 4. ovoga Zakona.

VI. POSLOVI PRAĆENJA KVALITETE ZRAKA I EMISIJA U ZRAK

Članak 51.

Način praćenja kvalitete zraka i prikupljanja podataka, mjerila za lokacije mjernih mjesta, mjerila za određivanje minimalnog broja mjernih mjesta, referentne metode mjerenja, druge metode mjerenja i način dokazivanja ekvivalentnosti, način provjere kvalitete mjerenja i podataka kao i način obrade i prikaza rezultata i usklađenost s hrvatskim normama, način provjere ispravnosti i umjeravanja mjernih instrumenata, način dostavljanja podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite zraka, način redovitog informiranja javnosti propisuje ministar pravilnikom.

Članak 52.

Način praćenja (mjerenja) emisija iz stacionarnih izvora, opseg i vrsta mjerenja, referentne metode mjerenja, druge metode mjerenja i način dokazivanja ekvivalentnosti, način provjere ispravnosti i umjeravanja mjernih instrumenata, način godišnje kalibracije i redovne provjere ispravnosti mjernog sustava za kontinuirano mjerenje emisija, postupak uzorkovanja i vrednovanja rezultata mjerenja, način dostave podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite zraka o emisijama i način redovitog informiranja javnosti o praćenju emisija propisuje ministar pravilnikom.

Članak 53.

Pravna osoba - ispitni laboratorij registriran za obavljanje djelatnosti praćenja kvalitete zraka, djelatnosti praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora i/ili redovnu godišnju kontrolu automatskih mjernih sustava za kontinuirano praćenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora može obavljati djelatnost ako ishodi dozvolu Ministarstva.

Članak 54.

(1) Dozvola iz članka 53. ovoga Zakona izdaje se pravnoj osobi - ispitnom laboratoriju koji udovoljava sljedeće uvjete:

- zapošljava najmanje tri radnika sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem prirodnih, tehničkih ili biotehničkih znanosti odnosno struke te sanitarnog inženjerstva – područje biomedicina i zdravstvo i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima praćenja razine onečišćenosti zraka odnosno praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora koji su položili stručni ispit iz područja zaštite zraka prema posebnom propisu kojim se uređuje polaganje stručnih ispita za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša,
- raspolaže radnim prostorom unutar kojeg je laboratorij za obavljanje dijela postupka analize uzoraka, obrade i prikaza mjernih rezultata i provjere mjernih postupaka i podataka dobivenih mjerenjem ili uzorkovanjem osim onih koji se po prirodi stvari obavljaju u otvorenom prostoru odnosno izravno na ispustu otpadnih plinova,
- za praćenje kvalitete zraka, raspolaže mjernom opremom za obavljanje poslova praćenja kvalitete zraka prema metodama mjerenja propisanim pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona i da posjeduje potvrdu referentnog laboratorija za osiguranje kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka za pojedine metode mjerenja,
- za praćenje emisija u zrak iz stacionarnih izvora, raspolaže mjernom opremom za obavljanje poslova praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora prema metodama mjerenja propisanim pravilnikom iz članka 52. ovoga Zakona i da je akreditirana prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025 za svaku referentnu metodu mjerenja posebno,
- za redovnu godišnju provjeru ispravnosti mjernog sustava za kontinuirano mjerenje emisija iz stacionarnih izvora, da je akreditirana prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025 za standardne referentne metode mjerenja emisija koje su propisane pravilnikom iz članka 52. ovoga Zakona, a koje su u skladu s normom HRN EN 14181.

(2) Za praćenje kvalitete zraka, osim referentnih metoda propisanih pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona, pravna osoba - ispitni laboratorij može koristiti i druge metode mjerenja ako za to posjeduje potvrdu referentnog laboratorija za osiguranje kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka za pojedine metode mjerenja.

(3) Za praćenje emisija u zrak iz stacionarnih izvora, osim ispitnih metoda mjerenja propisanih pravilnikom iz članka 52. ovoga Zakona, pravna osoba – ispitni laboratorij može koristiti i druge metode mjerenja uz dokazivanje sukladnosti prema HRN CEN/TS 14793:2008.

Članak 55.

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz članka 53. ovoga Zakona prilaže se:

- izvadak iz sudskog registra u izvorniku ili ovjereoju preslici ne stariji od šest mjeseci,
- popis radnika s dokazom o njihovoj stručnoj osposobljenosti - ovjerene preslike radnih knjižica i diploma,
- preslika potvrde o položenom stručnom ispitu iz područja zaštite zraka,
- opis radnog iskustva radnika te popis stručnih poslova praćenja kvalitete zraka ili praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora u kojima je sudjelovao,
- izvadak iz zemljišnje knjige, odnosno ugovor o zakupu radnog prostora u izvorniku ili ovjereoju preslici,
- ovjerena preslika potvrde o akreditaciji praćenja emisija prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025 s popisom referentnih metoda mjerenja ili drugih metoda mjerenja za koje je proveden postupak ekvivalentnosti sukladno propisanim mjernim metodama iz članka 51. ovoga Zakona i za koje se traži dozvola,

- potvrdu referentnog laboratorija za osiguranje kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka za pojedine metode mjerenja.

(2) Potvrdu o akreditaciji iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka izdaje akreditacijsko tijelo.

Članak 56.

(1) Vlasnik ili korisnik izvora onečišćivanja zraka može započeti samostalno obavljati poslove praćenja kvalitete zraka i/ili praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora, unutar svoje registrirane djelatnosti, ako ishodi dozvolu Ministarstva.

(2) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka izdaje se vlasniku ili korisniku izvora onečišćenja zraka ukoliko ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovog članka prilažu se dokazi iz članka 55. ovoga Zakona.

Članak 57.

(1) Dozvola iz članka 53., 56. i 60. ovoga Zakona izdaje se na rok od pet godina.

(2) U slučaju promjene ispunjavanja uvjeta za izdavanje dozvole iz članka 53., 56. i 60. ovoga Zakona, pravna osoba dužna je u roku od 8 dana od dana nastale promjene o tome izvijestiti Ministarstvo.

Članak 58.

(1) Pravna osoba koja je dobila dozvolu Ministarstva dužna je poslove praćenja kvalitete zraka, emisija u zrak i godišnju provjeru ispravnosti mjernog sustava za kontinuirano mjerenje emisija iz stacionarnih izvora obavljati kvalitetno i odgovorno, u skladu s pravilima struke, te je odgovorna za istinitost i stručnu utemeljenost podataka i obavljenih poslova.

(2) Pravna osoba koja je dobila dozvolu Ministarstva mora osigurati nepristranost svojih radnika i koji ne smiju biti izloženi poslovnim, financijskim i drugim pritiscima koji mogu utjecati na njihovu tehničku prosudbu.

Referentni laboratorij

Članak 59.

(1) Djelatnost osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka na području Republike Hrvatske obavlja referentni laboratorij.

(2) Referentni laboratorij iz stavka 1. ovoga članka obavlja poslove:

- osiguranja i provjere mjerne sljedivosti sukladno HRN EN ISO/IEC 17025 ispitnih laboratorija u Republici Hrvatskoj,
- sudjelovanja na međunarodnim ispitivanjima sposobnosti laboratorija međulaboratorijskim usporedbama,
- surađivanja s državama članicama Europske unije i Europskom komisijom u svrhu osiguranja usporedivosti i kvalitete mjerenja,
- izdavanja potvrde pravnim osobama - ispitnim laboratorijima za osiguranje kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka za pojedine metode mjerenja,
- na zahtjev, Ministarstvu daju stručna mišljenja sa područja praćenja kvalitete zraka.

Članak 60.

(1) Pravna osoba – referentni laboratorij može obavljati djelatnost iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona ako ishodi dozvolu Ministarstva.

(2) Dozvolu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo izdaje pravnoj osobi – referentnom laboratoriju koji ispunjava uvjete iz članka 54. stavka 1. podstavka 1. i 2. te posebne uvjete:

- ima sjedište na području Republike Hrvatske,
- akreditiran prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025 za jednu ili više referentnih metoda mjerenja propisanih pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona,
- uspješno sudjelovao u ispitivanjima sposobnosti laboratorija u međunarodnim programima međulaboratorijskih usporedbi za referentne metode mjerenja propisane pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona za koje je akreditiran.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi iz članka 55. stavka 1. podstavka 1. do 5. ovoga Zakona te posebni dokazi:

- ovjerena preslika potvrde o akreditaciji prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025 s popisom referentnih metoda mjerenja ili drugih metoda mjerenja za koje je proveden postupak ekvivalentnosti sukladno propisanim mjernim metodama iz članka 51. ovoga Zakona i za koje se traži dozvola,
- dokaz o uspješno provedenom sudjelovanju u ispitivanjima sposobnosti laboratorija u međunarodnim programima međulaboratorijskih usporedbi za referentne metode mjerenja propisane pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona za koje je akreditiran.

Članak 61.

(1) Sredstva za sudjelovanje referentnog laboratorija na međunarodnim ispitivanjima sposobnosti laboratorija i za suradnju s državama članicama Europske unije i Europskom komisijom u svrhu osiguranja usporedivosti i kvalitete mjerenja osigurava Ministarstvo.

(2) Referentni laboratorij dostavlja Ministarstvu godišnji program rada za poslove iz stavka 1. ovoga članka temeljem kojeg ostvaruje pravo na pokriće dijela troškova.

Članak 62.

(1) Ministarstvo vodi evidenciju pravnih osoba kojima je izdana dozvola za obavljanje poslova praćenja kvalitete zraka, praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora i referentnih laboratorija.

(2) Evidencija iz stavka 1. ovog članka sadrži:

- naziv i adresu pravne osobe,
- broj i datum izdavanja dozvole,
- datum važenja dozvole,
- poslove za koje je izdana dozvola,
- naziv, adresu i poslove referentnog laboratorija.

(3) Popis pravnih osoba i referentnih laboratorija iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

VII. TVARI KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI SLOJ I FLUORIRANI STAKLENIČKI PLINOVI

Članak 63.

(1) Postupno smanjivanje i ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj u Republici Hrvatskoj provodi se nadzorom potrošnje ovih tvari, zabranom korištenja proizvoda koji ove tvari sadrže ili o njima ovise, smanjivanjem propuštanja iz proizvoda, prikupljanjem i uništavanjem/zbrinjavanjem ovih tvari te drugim mjerama koje na troškovno učinkovit način pridonose zaštiti ozonskog sloja.

(2) Fluorirani staklenički plinovi se koriste kao zamjena za tvari koje oštećuju ozonski sloj, a zbog njihovog potencijala globalnog zatopljenja potrebno je provoditi mjere kako bi se smanjile emisije tih plinova i nataj način ublažile klimatske promjene.

Članak 64.

(1) Postupno smanjivanje i ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, novih tvari te fluoriranih stakleničkih plinova, popis tih tvari, postupanje s tim tvarima, postupanje s proizvodima i opremom koji sadrže te tvari ili o njima ovise, postupanje s tim tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, propuštanje tih tvari, način prikupljanja, obnavljanja, uporabe i uništavanja tih tvari, uvoz, izvoz, stavljanje na tržište i uporaba proizvoda i opreme koji te tvari sadrže ili o njima ovise, način određivanja godišnje kvote uvoza kontroliranih tvari, visinu naknade za pokriće troškova prikupljanja, obnavljanja, uporabe i/ili zbrinjavanja tih tvari i način obračuna troškova prikupljanja, obnavljanja, uporabe i zbrinjavanja tih tvari, način označivanja proizvoda koji sadrže te tvari te način izvještavanja propisuje Vlada uredbom.

(2) Program, uvjete, način polaganja stručnog ispita i dobivanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu propisuje ministar pravilnikom uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za obrazovanje.

(3) Ministarstvo odabire ustanove i tvrtke za provođenje stručnog osposobljavanja i stručnih ispita javnim pozivom.

Članak 65.

(1) Trgovac i poduzetnik koji uvozi kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove u svrhu stavljanja na tržište ili za svoje potrebe dužan je uplatiti naknadu u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za pokriće troškova prikupljanja, obnavljanja, uporabe i/ili zbrinjavanja tih tvari.

(2) Sredstvima prikupljenim od naknade iz stavka 1. ovoga članka može se financirati i zamjena uređaja i opreme koja koristi kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove novim tehnologijama koje ne oštećuju ozonski sloj i ne utječu na klimatske promjene.

Članak 66.

(1) Pravna i fizička osoba - obrtnik može obavljati djelatnost servisiranja te isključivanja iz uporabe rashladnih i klimatizacijskih proizvoda i opreme, dizalica topline, stacionarnih protupožarnih sustava i aparata za gašenje požara koji sadrže kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise ako ishodi dozvolu Ministarstva.

(2) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka izdaje se pravnoj i fizičkoj osobi - obrtniku koja ispunjava sljedeće uvjete:

- je registrirana za obavljanje djelatnosti servisiranja te isključivanja iz uporabe proizvoda i opreme koji sadrže kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovisi,
- zapošljava stručno osposobljene radnike koji rukuju kontroliranim tvarima i/ili fluoriranim stakleničkim plinovima,
- posjeduje opremu za prikupljanje kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka prilaže se:

- izvadak iz sudskog ili obrtnog registra u izvorniku ili ovjerenj preslici, ne stariji od šest mjeseci, kojim dokazuje da je registriran za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka,
- ovjerenu presliku uvjerenja o položenom stručnom ispitu za zaposlene radnike koji rukuju s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima,
- dokaz o posjedovanju uređaja za prikupljanje kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova.

(4) Ako pravna i fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja i djelatnost obnavljanja kontrolirane tvari prilikom servisiranja uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka mora priložiti dokaz o posjedovanju uređaja za obnavljanje tih tvari.

(5) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka se izdaje na rok od 5 godina.

(6) Zahtjev za produženje dozvole iz stavka 1. ovoga članka mora se podnijeti najranije četiri mjeseca, a najkasnije dva mjeseca prije isteka roka iz stavka 4. ovoga članka.

(7) U slučaju promjene ispunjavanja uvjeta za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga Zakona, pravna i fizička osoba – obrtnik dužna je u roku od osam dana od dana nastale promjene o tome obavijestiti Ministarstvo.

Članak 67.

(1) Prikupljene kontrolirane tvari i fluorirani staklenički plinovi koji se ne mogu obnoviti u postupku održavanja i/ili popravljivanja proizvoda i/ili opreme na licu mjesta odnosno koje su prikupljene pri isključivanju proizvoda i/ili opreme iz uporabe moraju se predati pravnim osobama, koje unutar svoje registrirane djelatnosti imaju posebno ustrojenu jedinicu - Centar za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari (u daljnjem tekstu: Centar).

(2) Centar može obavljati djelatnost prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova ako ishodi dozvolu Ministarstva.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka koja ispunjava sljedeće uvjete:

- je registrirana za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja, uporabe i stavljanja na tržište oporabljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova,
- raspolaže prostorom za postavljanje opreme za procese obnavljanja i uporabe ovih tvari,
- posjeduje opremu za prikupljanje, obnavljanje, uporabu i fizikalno-kemijsku analizu upotrebljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova,
- raspolaže prostorom za privremeno skladištenje za prikupljene, obnovljene i upotrebljene kontrolirane tvari i/ili fluorirane stakleničke plinove te za ove otpadne tvari koje po fizikalno-kemijskim svojstvima ne odgovaraju kvaliteti nove tvari,
- posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti iz članka 66. ovoga Zakona,
- posjeduje dozvolu za skladištenje otpada prema posebnom propisu,
- zapošljava osobu koja ima visoku stručnu spremu tehničkog smjera,
- je imenovala odgovornu osobu za nadzor obavljanja poslova prikupljanja, obnavljanja i uporabe.

(4) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 2. ovoga članka pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka prilaže dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 68.

(1) Ministarstvo vodi Registar pravnih i fizičkih osoba – obrtnika koje se bave djelatnošću uvoza/izvoza i stavljanja na tržište kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova, servisiranja, prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari (u daljnjem tekstu: Registar) u koji upisuje pravnu i fizičku osobu - obrtnika kojoj je izdana dozvola iz članka 66. i 67. ovoga Zakona

(2) Upisom u Registar pravnoj i fizičkoj osobi dodjeljuje se registarski broj.

(3) Popis pravnih i fizičkih osoba - obrtnika iz Registra objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 69.

(1) Dozvolu za uvoz i/ili izvoz tvari koje oštećuju ozonski sloj iz članka 64. ovoga Zakona izdaje središnje tijelo državne uprave nadležno za trgovinu po pribavljenom mišljenju Ministarstva.

(2) Ako Ministarstvo u roku od 30 dana od dana dostave zahtjeva za izdavanje mišljenja iz stavka 1. ovoga članka ne odluči o tom zahtjevu, ne smatra se da je mišljenje izdano u korist stranke.

Članak 70.

(1) Pravna i fizička osoba - obrtnik koja obavlja djelatnost servisiranja te isključivanja iz uporabe proizvoda i opreme koji sadrže kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise mora voditi očevidnik o preuzetim uporabljenim količinama ovih tvari, postupanju s tim tvarima i o količinama unesenih novih ili oporabljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova. Podaci iz očevidnika moraju se dostaviti Agenciji do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se u obimu i formatu propisanom uredbom iz članka 64. ovoga Zakona.

Članak 71.

(1) Radnik koji prikuplja određene fluorirane stakleničke plinove iz visokonaponskih sklopnih aparata kod njihovih vlasnika i/ili korisnika dužan je položiti stručni ispit (dobiti uvjerenje) za obavljanje navedenih poslova te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje.

(2) Radnik koji prikuplja otapala na bazi fluoriranih stakleničkih plinova kod vlasnika i/ili korisnika tih otapala dužan je položiti stručni ispit (dobiti uvjerenje) za obavljanje navedenih poslova te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje.

(3) Radnik koji prikuplja kontrolirane tvari ili fluorirane stakleničke plinove iz klimatizacijskih sustava u motornim vozilima kod pravnih ili fizičkih osoba - obrtnika koji se bave djelatnošću servisiranja motornih vozila dužan je položiti stručni ispit (dobiti uvjerenje) za obavljanje navedenih poslova te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje.

Članak 72.

(1) Ministarstvo će po prijedlogu inspektora zaštite okoliša iz članka 136. stavka 5. ovoga Zakona rješenjem oduzeti dozvolu iz članka 53., 56., 60., 66. i 67. ovoga Zakona.

(2) Protiv dozvole iz članka 53., 56., 60., 66. i 67. ovoga Zakona i rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

VIII. MJERE ZA UBLAŽAVANJE POSLJEDICA KLIMATSKIH PROMJENA I PRAĆENJE EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA

Članak 73.

(1) Smanjivanje emisija stakleničkih plinova na teritoriju Republike Hrvatske provodi se postupnim ograničavanjem emisijskih jedinica gospodarskim subjektima trgovanjem emisijskim jedinicama, primjenom fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola i drugim mjerama koje doprinose ublažavanju posljedica klimatskih promjena.

(2) Trgovanjem emisijskim jedinicama, čija se količina postupno ograničava, smanjuju se emisije stakleničkih plinova i time se na na troškovno učinkovit način doprinosi ublažavanju posljedica klimatskih promjena.

(3) Radi provedbe mjera smanjivanja emisija stakleničkih plinova, provodi se praćenje emisija stakleničkih plinova.

Praćenje emisija stakleničkih plinova

Članak 74.

(1) Praćenjem emisija stakleničkih plinova prikupljaju se podaci o djelatnostima kojima se ispuštaju staklenički plinovi i podaci o emisijama stakleničkih plinova.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za vođenje politike i mjera smanjivanja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena.

(3) Podaci iz stavka 1. ovoga članka koriste se za izradu izvješća prema Okvirnoj konvenciji i pravilima nadležnog tijela Europske unije:

- izvješća o emisijama stakleničkih plinova, uključujući i uklanjanje pomoću odliva,
- izvješća o provedbi politike i mjera za ublažavanje posljedica klimatskih promjena,
- izvješća o projekcijama emisija stakleničkih plinova i
- Nacionalnog izvješća prema Okvirnoj konvenciji.

(4) Izvješća iz stavka 3. ovoga članka izrađuju se prema smjernicama i uputama Okvirne konvencije, Međuvladinog tijela za klimatske promjene.

(5) Smjernice i upute iz stavka 4. ovoga članka objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

(6) Izvješća iz stavka 3. podstavka 1., 2. i 3. ovoga članka izrađuju se i prema pravilima nadležnog tijela Europske unije o praćenju emisija stakleničkih plinova.

(7) Pravila nadležnog tijela Europske unije koja uređuju praćenje emisija stakleničkih plinova objavljuje ministar pravilnikom.

Članak 75.

- (1) Agencija je nositelj izrade izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo je nositelj izrade izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 4. ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo dostavlja izvješća iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona Tajništvu Okvirne konvencije.
- (4) Ministarstvo dostavlja izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona Europskoj komisiji.

Članak 76.

- (1) Tijela državne uprave i druga tijela javne vlasti nadležna za poslove zaštite okoliša, gospodarstva, poljoprivrede, šumarstva, vodnoga gospodarstva, mora, prometa, poslove službene statistike te trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o., koja prikupljaju i/ili posjeduju podatke o djelatnostima po sektorima, kojima se ispuštaju ili uklanjaju staklenički plinovi, potrebne za izradu izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona moraju te podatke dostaviti Agenciji.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se bez naknade sukladno rokovima propisanim uredbom iz članka 80. stavka 1. ovoga Zakona, u obimu i formatu koji Ministarstvo objavljuje na internetskim stranicama.
- (3) Podaci potrebni za izradu izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona moraju se dostaviti Agenciji do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (4) Tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su na godišnjoj osnovi sudjelovati u svim fazama pripreme i dostave podataka, pregleda izvješća i reviziji koju provodi Tajništvo Okvirne konvencije sukladno uredbi iz članka 80. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 77.

- (1) Za potrebe praćenja izrade izvješća iz članka 74. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i davanja mišljenja na izvješća te sudjelovanja u pregledu izvješća osniva se Povjerenstvo za nacionalni sustav za praćenje emisija stakleničkih plinova.
- (2) Za praćenje i ocjenu provedbe i planiranja politike i mjera za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj osniva se Povjerenstvo za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama.
- (3) Povjerenstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka osniva Vlada odlukom na prijedlog Ministarstva.
- (4) Odlukom iz stavka 3. imenuju se članovi Povjerenstva, poslovi koje povjerenstvo obavlja i način rada.
- (5) Članovima Povjerenstva koji nisu predstavnici tijela državne uprave pripada naknada za rad u Povjerenstvu.
- (6) Sredstva za rad Povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu, a iznos naknade za rad u Povjerenstvu utvrđuje se odlukom iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Administrativne i tehničke poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo.

Praćenje emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućeg naftnog goriva

Članak 78.

- (1) Za tekuća naftna goriva koja se koriste za kopneni promet, stavljena na domaće tržište prate se emisije stakleničkih plinova u njihovom životnom vijeku po energetskej jedinici.
- (2) Praćenje emisija iz stavka 1. ovoga članka osigurava dobavljač koji je gorivo stavio na domaće tržište.
- (3) Dobavljač dostavlja Agenciji verificirano izvješće o emisijama iz stavka 2. ovoga članka do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.
- (4) Praćenje i izvješćivanje iz stavaka 1. i 3. ovoga članka provodi se sukladno pravilima nadležnog tijela Europske unije.

Članak 79.

- (1) Dobavljač iz članka 78. ovoga Zakona je dužan, što je moguće postupnije, smanjiti emisije stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućeg naftnog goriva, koje je stavio na domaće tržište, do 31. prosinca 2020. godine za 6% u odnosu na razinu emisije iz 2010. godine.
- (2) Razinu emisije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje pravilima nadležno tijelo Europske unije.
- (3) Više dobavljača mogu preuzeti obvezu zajedničkog smanjenja emisija iz stavka 1. ovoga članka te se smatraju jednim dobavljačem.

Članak 80.

- (1) Popis stakleničkih plinova, način i metodologija praćenja emisija stakleničkih plinova, podatke o emisijama stakleničkih plinova, rokove za izradu i dostavu izvješća iz članka 74. ovoga Zakona, način izrade inventara (izračuna) emisije stakleničkih plinova, način verificiranja izvješća, način uspostave registra emisija stakleničkih plinova Europske unije i način i rokove dostavljanja podataka Agenciji propisuje Vlada uredbom.
- (2) Način praćenja i verificiranja emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućeg naftnog goriva stavljenog na domaće tržište, način i prijelazne rokove ispunjenja obveze smanjenja stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućeg naftnog goriva stavljenog na domaće tržište propisuje se uredbom iz članka 39. ovoga Zakona.

Dozvola za emisije stakleničkih plinova

Članak 81.

- (1) Operater postrojenja može obavljati djelatnost kojom se ispuštaju staklenički plinovi ako ishodi dozvolu Ministarstva za emisije stakleničkih plinova.
- (2) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka uključuje i pokusni rad prema zakonu kojim se uređuje gradnja.
- (3) Djelatnosti i staklenički plinovi iz stavka 1. ovoga članka propisuju se uredbom iz članka 113.

ovoga Zakona.

Članak 82.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova sadrži:

- opis postrojenja i djelatnosti, uključujući i tehnologiju,
- opis sirovina i pomoćnih materijala,
- izvore emisija stakleničkih plinova,

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka se prilaže plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja izrađen sukladno pravilima o praćenju i izvješćivanju emisija stakleničkih plinova iz članka 107. ovoga Zakona i sažeti ne-tehnički opis postrojenja i djelatnosti.

Članak 83.

(1) Ministarstvo dostavlja plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja Agenciji na stručno mišljenje o usklađenosti plana s pravilima o praćenju i izvješćivanju emisija stakleničkih plinova iz članka 107. ovoga Zakona.

(2) Agencija je dužna dostaviti stručno mišljenje iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od primitka cjelovitog plana praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja.

(3) Ministarstvo izdaje dozvolu za emisije stakleničkih plinova za postrojenje, dio postrojenja ili više postrojenja na istoj lokaciji kojima upravlja isti operater ako utvrdi da je operater postrojenja sposoban obavljati praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 84.

(1) Dozvola za emisije stakleničkih plinova sadrži:

- naziv i adresu operatera,
- opis djelatnosti i emisija iz postrojenja,
- obvezu praćenja emisija,
- obvezu izvješćivanja,
- obvezu predaje količine emisijskih jedinica, do 30. travnja svake godine, u iznosu koji odgovara ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja iz prethodne kalendarske godine, verificirane sukladno članku 108. ovoga Zakona.

(2) Plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja sastavni je dio dozvole iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka se izdaje u roku od 4 mjeseca od primitka urednog zahtjeva.

(4) Ministarstvo će po prijedlogu inspektora zaštite okoliša iz članka 136. stavka 4. ovoga Zakona rješenjem oduzeti dozvolu iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Protiv dozvole iz stavka 1. ovoga članka i rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Članak 85.

(1) Operater postrojenja dužan je obavijestiti Ministarstvo o planiranim promjenama tehničko-tehnoloških karakteristika postrojenja, uključujući promjenu vrste goriva, sirovine ili drugih tvari

koje se koriste u postrojenju, povećanje ili smanjenje toplinske snage na ulazu odnosno kapaciteta postrojenja te o planiranoj promjeni osobe operatera postrojenja.

(2) Ako Ministarstvo na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da planirana promjena postrojenja zahtjeva izmjenu sadržaja dozvole iz članka 84. ovoga Zakona i/ili plana praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja, u roku od 30 dana od primitka obavijesti pozvat će operatera postrojenja da u određenom roku podnese odgovarajući zahtjev.

(3) Ako operater postrojenja ne primi poziv iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana nakon što Ministarstvo primi obavijest iz stavka 1. ovoga članka smatra se da planirana promjena postrojenja ne zahtjeva izmjenu sadržaja dozvole iz članka 84. ovoga Zakona i/ili plana praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja, i može nastaviti planiranom promjenom postrojenja.

(4) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilaže se opis izmjena te izmijenjen plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja izrađen sukladno pravilima o praćenju i izvješćivanju emisija stakleničkih plinova iz članka 107. ovoga Zakona.

(5) Na postupak po zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 83. ovoga Zakona.

(6) Ako operater postrojenja ne podnese zahtjev iz stavka 2. ovoga članka smatra se da je odustao od planirane promjene postrojenja.

(7) U slučaju promjene osobe operatera postrojenja, prava i obveze koje proizlaze iz dozvole iz članka 81. ovoga Zakona prenose se na pravnog slijednika.

(8) Ministarstvo svakih pet godina od dana izvršnosti dozvole iz članka 81. ovoga Zakona pregledava dozvole i ako ocijeni potrebnim, po službenoj dužnosti donosi rješenje kojim mijenja sadržaj dozvole.

Članak 86.

(1) Operater postrojenja dužan je u roku od 8 dana obavijestiti Ministarstvo o planiranom datumu prestanka obavljanja djelatnosti u postrojenju. Obavijest o prestanku obavljanja djelatnosti u postrojenju u stečajnom postupku dostavlja stečajni upravitelj.

(2) Po zaprimljenoj obavijesti iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje o ukidanju dozvole iz članka 81. ovoga Zakona.

Članak 87.

(1) U slučaju iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona operater postrojenja je dužan izraditi izvješće o emisijama sukladno odredbama iz članka 107. i 108. ovoga Zakona za razdoblje od početka godine do dana izvršnosti rješenja iz članka 86. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Verificirano izvješće iz stavka 1. ovoga članka operater postrojenja je dužan dostaviti Agenciji u roku od dva mjeseca od dana izvršnosti rješenja iz članka 86. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Operater postrojenja dužan je predati količinu emisijskih jedinica u Registru Europske unije u iznosu koji odgovara ukupnoj emisiji stakleničkih plinova utvrđenih u izvješću iz stavka 2. ovoga članka u roku od 15 dana od dostave tog izvješća.

(4) Operateru postrojenja iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona raspodjeljene emisijske jedinice

važe do kraja tekuće kalendarske godine.

(5) U slučaju nastanka okolnosti iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona do 28. veljače tekuće godine operateru postrojenja se dodjeljuju emisijske jedinice besplatno u razmjernom dijelu iznosa koji odgovara ukupnoj emisiji stakleničkih plinova utvrđenih u izvješću iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Razmjerni dio iznosa emisijskih jedinica iz stavka 5. ovoga članka određuje se sukladno pravilima o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica iz članka 89. ovoga Zakona.

(7) Operateru postrojenju iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona emisijske jedinice se neće dodjeljivati za naredne godine razdoblja trgovanja ukoliko Ministarstvu ne podnese dokaz da će to postrojenje nastaviti s djelatnošću u roku od šest mjeseci.

(8) Za operatera postrojenja čiji rad ili ponovno započinjanje s radom tehnički nisu mogući, smatrat će se da je prestao s obavljanjem djelatnosti.

Raspodjela emisijskih jedinica

Članak 88.

(1) Operaterima postrojenja koji imaju dozvolu iz članka 81. ovoga Zakona i operatorima zrakoplova koji imaju odobren plan praćenja sukladno članku 92. ovoga Zakona raspodjeljuju se emisijske jedinice.

(2) Za razdoblje trgovanja od 2013. do 2020. raspodjela emisijskih jedinica provodi se prodajom putem dražbe, ako ovim Zakonom nije određeno da se dodjeljuju besplatno.

(3) Operater postrojenja za proizvodnju električne energije, uključujući nova postrojenja, postrojenja za hvatanje ugljikovog dioksida, prijenos ugljikovog dioksida ili skladištenje ugljikovog dioksida dužan je kupiti sve emisijske jedinice.

(4) Operateru postrojenja, osim postrojenja iz stavka 3. ovoga članka, a uključujući postrojenja za proizvodnju električne energije iz otpadnih plinova, postrojenja za centralno grijanje (toplane) i postrojenja visokoučinkovite kogeneracije za proizvodnju energije za grijanje i hlađenje, emisijske jedinice se dodjeljuju besplatno u određenom iznosu sukladno stavku 5. ovoga članka.

(5) U 2013. godini količina emisijskih jedinica koja će se dodijeliti besplatno iznosi 80% od količine utvrđene u skladu s pravilima o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica. Svake sljedeće godine količina emisijskih jedinica koja će se dodjeljivati besplatno smanjuje se za jednake iznose tako da u 2020. godini iznosi 30 % od količine utvrđene u skladu s tim pravilima.

(6) Iznimno, operaterima postrojenja iz stavka 4. ovoga članka koji obavljaju djelatnost u sektorima ili podsektorima koji su izloženi velikom riziku od izmiještanja emisija stakleničkih plinova u treće zemlje sve emisijske jedinice dodjeljuju se besplatno.

(7) Emisijske jedinice koje se izdaju od 1. siječnja 2013. nadalje, važiti će za emisije tijekom razdoblja od osam godina, počevši od 1. siječnja 2013.

Besplatna dodjela emisijskih jedinica operaterima postrojenja

Članak 89.

- (1) Operaterima postojećih postrojenja iz članka 88. stavka 4. i 6. ovoga Zakona emisijske jedinice se dodjeljuju besplatno sukladno pravilima o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica.
- (2) Operaterima postrojenja koji su započeli s radom nakon 30. lipnja 2011. i operaterima postrojenja koji imaju značajno povećanje odnosno smanjenje kapaciteta postojećih postrojenja nakon 30. lipnja 2011., emisijske jedinice se dodjeljuju besplatno sukladno pravilima o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica.
- (3) Pravila o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica, način i rokovi dostave podataka o djelatnostima i popis kojim se utvrđuju sektori ili podsektori koji su izloženi velikom riziku od izmještanja emisija stakleničkih plinova u treće zemlje ministar propisuje pravilnikom.

Članak 90.

- (1) Operator postrojenja koji je ishodio dozvolu iz članka 81. ovoga Zakona može Ministarstvu podnijeti zahtjev za besplatnom dodjelom emisijskih jedinica.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1. operator postrojenja prilaže verificirane podatke o djelatnostima sukladno pravilniku iz članka 89. stavka 3 ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo izrađuje popis operatera postojećih postrojenja koji imaju dozvolu iz članka 81. ovoga Zakona.
- (4) Popis iz stavka 3. ovoga članka sadrži i količinu emisijskih jedinica koja se operaterima postojećih postrojenja, na temelju podnesenih zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, dodjeljuje besplatno za razdoblje od 2013. do 2020. godine u razmjernom udjelu za svaku kalendarsku godinu u navedenom razdoblju.
- (5) Popis iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na internetskim stranicama i dostavlja Europskoj komisiji na odobrenje.
- (6) Po odobrenju Europske komisije popisa iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje kojim se određuje količina emisijskih jedinica koja se operateru postrojenja besplatno dodjeljuje za razdoblje trgovanja od 2013. do 2020. godine u razmjernom udjelu za svaku kalendarsku godinu u navedenom razdoblju.
- (7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka dostavlja se i Agenciji.
- (8) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba.
- (9) Za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica operaterima postrojenja iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavka 1. do 8. ovoga članka.

Zrakoplovna djelatnost

Članak 91.

- (1) Operator zrakoplova dužan je pratiti i izvješćivati o emisijama stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem zrakoplovne djelatnosti sukladno članku 107. ovoga Zakona te predati emisijske

jedinice sukladno članku 104. ovoga Zakona.

(2) Obveze iz stavka 1. ovoga članka odnose se na operatora zrakoplova:

- koji ima operativnu licenciju sukladno zakonu kojim se uređuje zračni promet ili
- koji je pripisan Republici Hrvatskoj kao državi članici za upravljanje zbog najvećih procijenjenih pripisanih emisija iz zrakoplovstva ispuštenih tijekom letova koje je taj operater zrakoplova obavio u baznoj godini.

(3) Zrakoplovne djelatnosti i staklenički plinovi iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se uredbom iz članka 113. ovoga Zakona.

Članak 92.

(1) Za potrebe provedbe praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova i o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova operator zrakoplova je dužan izraditi plan praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova i plan praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima emisijama stakleničkih plinova i za njih ishoditi odobrenje Ministarstva.

(2) Operator zrakoplova podnosi Ministarstvu plan praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova i plan praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova na odobrenje najkasnije 4 mjeseca prije početka razdoblja trgovanja.

(3) Ministarstvo dostavlja planove praćenja i izvješćivanja iz stavka 1. ovoga članka Agenciji na mišljenje.

(4) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na temelju pribavljenog mišljenja Agencije za zaštitu okoliša da je plan praćenja i izvješćivanja izrađen u skladu s pravilnikom iz članka 107. ovoga Zakona.

(5) Protiv odobrenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Besplatna dodjela emisijskih jedinica operatorima zrakoplova

Članak 93.

(1) Za razdoblje trgovanja od 2013. do 2020. i svako naredno razdoblje trgovanja operator zrakoplova koji ima odobren plan praćenja iz članka 92. ovoga Zakona može podnijeti zahtjev za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka operater zrakoplova prilaže verificirano izvješće o podacima o tonskim kilometrima i verificirano izvješće o emisijama za godinu koja je završila 24 mjeseca prije početka razdoblja trgovanja (u daljnjem tekstu: promatrana godina).

(3) Zahtjev iz stavka 1. podnosi se Ministarstvu najkasnije 21 mjesec prije početka razdoblja na koje se odnosi.

Članak 94.

(1) Zahtjeve iz članka 93. ovoga Zakona Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji radi utvrđivanja referentne vrijednosti na temelju koje se izračunava količina emisijskih jedinica koje će se besplatno dodijeliti, najkasnije 18 mjeseci prije početka razdoblja na koji se odnosi.

(2) Na temelju odluke Europske komisije kojom se utvrđuje referentna vrijednost iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica za svaki podneseni zahtjev iz članka 93. ovoga Zakona, kojim se određuje:

- ukupnu količinu emisijskih jedinica za razdoblje trgovanja na koje se odnosi koje se dodjeljuju besplatno,
- količinu emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja koje se dodjeljuju besplatno.

(3) Ukupna količina emisijskih jedinica iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka je umnožak tonskih kilometara iz zahtjeva iz članka 93. ovoga Zakona i referentne vrijednosti utvrđene odlukom Europske komisije iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Količina emisijskih jedinica iz stavka 2. podstavka 2. ovoga članka računa se na način da se ukupna količina emisijskih jedinica iz stavka 3. podijeli s brojem godina razdoblja trgovanja u kojem će obavljati zrakoplovne djelatnosti.

(5) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se Agenciji i objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

(6) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Posebna rezerva za operatore zrakoplova

Članak 95.

(1) Operator zrakoplova u razdoblju trgovanja od 2013. do 2020. godine i svako naredno razdoblje može zatražiti besplatnu dodjelu emisijskih jedinica iz posebne rezerve za operatore zrakoplova ako ispunjava sljedeće uvjete:

- ako se počinje baviti zrakoplovnim djelatnostima iz članka 113. ovoga Zakona nakon promatrane godine, ili
- ako u prosjeku ostvari povećanje broja tonskih kilometara za najmanje 18 % između promatrane godine i druge kalendarske godine toga razdoblja, te
- ako njegove djelatnosti iz podstavka 1. ili 2. ovoga stavka nisu, u cijelosti ili djelomično, nastavak zrakoplovne djelatnosti koju je ranije obavljao drugi operator zrakoplova.

(2) Zahtjev za dodjelom besplatnih emisijskih jedinica iz stavka 1. ovog članka podnosi se Ministarstvu do 30. lipnja treće godine razdoblja trgovanja.

(3) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka sadrži:

- izvješće o podacima o tonskim kilometrima za zrakoplovne djelatnosti koje operator zrakoplova obavi u drugoj kalendarskoj godini razdoblja trgovanja na koje se zahtjev odnosi verificirane sukladno Pravilniku iz članka 107. stavka 2. ovoga Zakona i uredbi iz članka 113. ovoga Zakona.
- dokaz o ispunjenju uvjeta iz stavka 1. (podstavka 3.) ovoga članka.

(4) Kada operator zrakoplova podnosi zahtjev iz stavka 2. ovoga zahtjev vezano za uvjet koji se odnosi na stavak 1. podstavak 2. ovoga članka, zahtjevu se prilaže:

- postotak povećanja tonskih kilometara koje je operator zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ostvario između promatrane godine za koju su podneseni podaci o tonskim kilometrima i druge kalendarske godine razdoblja,
- ukupno povećanje tonskih kilometara koje je operator zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ostvario između promatrane godine druge kalendarske godine razdoblja,
- ukupno povećanje tonskih kilometara koje je operator iz stavka 1. ovoga članka zrakoplova ostvario između promatrane. godine i druge kalendarske godine razdoblja koji premašuje postotak naveden u stavku 1. podstavku 2. ovoga članka.

(5) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka radi utvrđivanja referentne vrijednosti na temelju koje se izračunava količina emisijskih jedinica koja će se besplatno dodijeliti iz posebne rezerve u roku od 6 mjeseci od roka iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 96.

(1) Na temelju odluke Europske komisije kojom se utvrđuje referentna vrijednost iz članka 95. stavka 5. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica za svaki podneseni zahtjev iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona, kojim se određuje:

- ukupnu količinu emisijskih jedinica dodijeljenih iz posebne rezerve svakom operatoru zrakoplova koji je podnio zahtjev iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona
- količinu emisijskih jedinica dodijeljenih svakom operatoru zrakoplova za svaku godinu koji je podnio zahtjev iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ukupan broj emisijskih jedinica iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka predstavlja umnožak referentne vrijednosti i broj tonkih kilometara iz zahtjeva podnesenog temeljam članka 95. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, odnosno, umnožak referentne vrijednosti i apsolutnog povećanja tonkih kilometra iz zahtjeva podnesenog temeljam članka 95. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.

(3) Broj emisijskih jedinica iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka računa se na način da se ukupan broj emisijskih jedinica iz stavka 2. podijeli s preostalim brojem godina razdoblja trgovanja u kojem će obavljati zrakoplovne djelatnosti.

(4) Operatoru zrakoplova koji je podnio zahtjev iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona temeljem članka 95. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona ne može dodijeliti više od 1 000 000 emisijskih jedinica.

(5) Količina emisijskih jedinica dobivenih temeljem referentne vrijednosti iz stavka 1. ne smije biti veća od godišnje količine emisijskih jedinica dodijeljenih sukladno članku 94. stavku 2. podstavku 2. ovoga Zakona.

(6) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Agenciji i objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

(8) Sve neraspodijeljene emisijske jedinice iz posebne rezerve prodaju se na dražbi.

Članak 97.

(1) U razdoblju trgovanja od 2013. do 2020. godine operateri postrojenja i operatori zrakoplova mogu za ispunjenje svojih obveza koristiti jedinice proizašle iz provedbe projektnih aktivnosti.

(2) Način i obim korištenja jedinica iz stavka 1. ovoga članka propisuje se uredbom iz članka 113. ovoga Zakona.

Dražba

Članak 98.

- (1) Dražba emisijskih jedinica provodi se sukladno pravilima nadležnog tijela EU koja uređuju dražbu.
- (2) Vlada na temelju prijedloga Ministarstva donosi odluku o dražbovatelju i izboru dražbenog sustava.
- (3) O dražbovatelju i izboru dražbenog sustava iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo obavještava Europsku komisiju.
- (4) Ministarstvo i dražbovatelj iz stavka 2. ovoga članka sklapaju ugovor kojim se pobliže uređuju prava i obveze u vezi provođenja dražbe emisijskih jedinica.
- (5) Pravila nadležnog tijela Europske unije koja uređuju dražbu objavljuje ministar pravilnikom.

Članak 99.

- (1) Financijska sredstva dobivena od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi iz članka 98. stavka 1. ovoga Zakona uplaćuju se na poseban račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- (2) Plan korištenja sredstava iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.
- (3) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka koriste se za sljedeće namjene:
  - smanjenje emisija stakleničkih plinova,
  - prilagodbu klimatskim promjenama,
  - financiranje mjera ublažavanja posljedica klimatskih promjena i prilagodbe u trećim državama,
  - financiranje obnovljivih izvora energije u cilju izvršenja obveze korištenja 20% obnovljivih izvora energije do 2020. godine,
  - unaprjeđenje šumskih resursa,
  - smanjenje emisija iz prometa,
  - financiranje istraživanja namijenjenih ublažavanju posljedica klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, uključujući područje aeronautike i zračnog prijevoza,
  - ekološki sigurno hvatanje i geološko skladištenje ugljikovog dioksida, osobito iz elektrana na fosilna goriva i određenih industrijskih sektora i podsektora, uključujući i one u trećim zemljama,
  - poticanje prijelaza na promet s niskim emisijama i na javne oblike prometa,
  - financiranje istraživanja i razvoja u području energetske učinkovitosti i čistih tehnologija,
  - mjere namijenjene za povećanje energetske učinkovitosti i izolacije, odnosno osiguravanje financijske potpore za rješavanje socijalnih aspekata u kućanstvima s nižim i srednjim primanjima.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka 5% financijskih sredstava od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi iz članka 98. stavka 1. ovoga Zakona uplaćuju se u državni proračun za pokrivanje troškova administriranja sustava trgovanja emisijskim jedinicama, za upravne poslove, poslove funkcioniranja Registra, dražbovatelja, Nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova i drugih poslova vezanih za klimatske promjene.
- (5) Izvješće o korištenju sredstava iz stavka 3. ovoga članka Fond podnosi Vladi do 30. lipnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (6) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji izvješće iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Izvješće iz stavka 5. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na internetskim stranicama.

(8) Vlada na prijedlog Ministarstva utvrđuje financijske mjere u korist djelatnosti u sektorima ili podsektorima koji su izloženi velikom riziku od izmještanja emisija stakleničkih plinova u treće zemlje.

Registar

Članak 100.

(1) Emisijske jedinice izdane od 1. siječnja 2013. godine vode se u Registru Europske unije sukladno pravilima o vođenju Registra Europske unije.

(2) Registar Europske unije emisija stakleničkih plinova je standardizirana i informatizirana središnja baza podataka čija je svrha provođenje postupaka povezanih s održavanjem računa otvorenih u Republici Hrvatskoj te s raspodjelom, predavanjem i poništavanjem emisijskih jedinica.

(3) Poslove vođenja korisničkih računa otvorenih u Registru Europske unije iz članka 1. ovoga članka obavlja Agencija kao administrator registra sukladno pravilima o vođenju Registra Europske unije.

(4) Podaci iz Registra Europske unije dostupni su javnosti sukladno pravilima o vođenju Registra Europske unije.

(5) Pravila o vođenju Registra Europske unije objavljuje ministar pravilnikom.

Članak 101.

Ministarstvo upravlja s računima Republike Hrvatske u Registru Europske unije.

Članak 102.

(1) Svaka fizička i pravna osoba može raspolagati i slobodno trgovati emisijskim jedinicama ako ima otvoren korisnički račun u Registru Europske unije.

(2) Pravni posao iz stavka 1. smatra se valjanim upisom u Registar Europske unije.

(3) Operator postrojenja koji ima dozvolu iz članka 81. ovoga Zakona i operator zrakoplova iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona dužan je otvoriti korisnički račun u Registru Europske unije.

(4) Na korisničkom računu iz stavka 1. i 3. ovoga članka vode se emisijske jedinice kojima vlasnik računa raspolaže.

(5) Za pokrivanje operativnih troškova osobnog i korisničkog računa, vlasnik računa plaća naknadu Agenciji.

(6) Visinu naknade iz stavka 5. ovoga članka ministar određuje odlukom.

(7) Odluka iz stavka 6. ovoga članka objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva i Agencije.

Članak 103.

(1) Na temelju rješenja iz članka 90. stavka 6., članka 94. stavka 2. i članka 96. stavka 1. ovoga Zakona Agencija izdaje, operateru postrojenja i operatoru zrakoplova količinu emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja koje se dodjeljuju besplatno, razmjerni dio emisijskih jedinica koje mu pripadaju za pojedinu kalendarsku godinu najkasnije do 28. veljače u tekućoj godini.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka Agencija izdaje razmjerni dio emisijskih jedinica koje mu pripadaju za pojedinu kalendarsku godinu operateru postrojenja u roku od 8 dana od primitka rješenja iz članka 90. stavka 9. ovoga Zakona.

Članak 104.

Operater postrojenja i operator zrakoplova dužan je najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registar Europske unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja, odnosno ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz obavljanja zrakoplovnih djelatnosti (zrakoplova) u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno izvješću iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno rješenju iz članka 108. stavka 9. ovoga Zakona.

Članak 105.

(1) Operater postrojenja i operator zrakoplova koji ne preda količinu emisijskih jedinica sukladno članku 104. ovoga Zakona dužan je platiti naknadu za razliku emisije stakleničkih plinova u iznosu od 100 EUR u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan donošenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka po toni ekvivalenta ugljikovog dioksida koju postrojenje ili zrakoplov ispusti, a za koju nije predao emisijske jedinice.

(2) Agencija utvrđuje količinu prekomjernih emisija iz stavka 1. ovoga članka i o tome bez odlaganja obavještava Ministarstvo.

(3) Na temelju obavijesti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje o visini naknade iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Operater postrojenja i operatora zrakoplova dužan je količinu emisijskih jedinica koja je jednaka iznosu prekomjernih emisija iz stavka 1. ovoga članka predati sljedeće kalendarske godine sukladno članku 104. ovoga Zakona.

(5) Naknada utvrđena rješenjem iz stavka 3. ovoga članka uplaćuje se u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

(6) Ako operater ne preda iznos emisijskih jedinica u Registar Europske unije u roku iz članka 104. ovoga Zakona Agencija povlači iznos emisijskih jedinica s korisničkog računa operatera u Registru Europske unije sukladno rješenju iz članka 108. stavka 9. ovoga Zakona.

(7) Imena operatera postrojenja i operatora zrakoplova koji su prekršili obvezu predaje emisijskih jedinica u Registru Europske unije iz članka 104. ovoga Zakona objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva.

Članak 106.

(1) Ministarstvo može predložiti Europskoj komisiji donošenje odluke o zabrani upravljanja letovima operatoru zrakoplova koji ne ispunjava obveze:

-dostavljanja plana praćenja u propisanom roku,
-dostavljanja verificiranog izvješća o tonskim kilometrima i emisijama u propisanom roku,
-plaćanja naknade iz članka 105. ovoga Zakona.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

-dokaze o neispunjavanju obveza iz stavka 1. ovoga članka,
-obavijest o mjerama poduzetim prema operatoru zrakoplova,
-obrazloženje za nametanje obveze zabrane leta operatoru zrakoplova,
-prijedlog opsega zabrane leta i uvjeta pod kojima bi ta zabrana primjenjivala.

(3) Operator zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ima pravo da mu se od strane Europske komisije priopće bitne činjenice i razlozi koji čine osnovu za donošenje odluke iz stavka 1. ovog članka.

(4) Operater zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ima mogućnost Europskoj komisiji dostaviti svoje primjedbe u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana priopćenja iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako Europska komisija donese odluku iz stavka 1. ovoga članka, odluku provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za zračni promet.

(6) Tijelo iz stavka 5. ovoga članka obavještava Europsku komisiju o svim mjerama poduzetim u svrhu ispunjenja odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova

Članak 107.

(1) Operater postrojenja kojem je izdana dozvola iz članka 81. ovoga Zakona i operator zrakoplova iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona obavezan je pratiti emisije stakleničkih plinova i dostaviti izvješće o emisijama i izvješće o verifikaciji (u daljnjem tekstu: verificirano izvješće) Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(2) Pravila o praćenju, izvješćivanju i verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka objavljuje ministar pravilnikom.

Članak 108.

(1) Podaci iz izvješća iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona moraju se prethodno verificirati. Verifikaciju obavlja pravna osoba koja je ovlaštena prema Zakonu o zaštiti okoliša za obavljanje stručnih poslova verifikacije izvješća (u daljnjem tekstu: verifikator).

(2) Ako se tijekom verifikacije izvješća iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona ustanove na postrojenju ili obavljanju zrakoplovne djelatnosti bitna odstupanja od plana praćenja iz članka 84. stavka 2. odnosno članka 92. ovoga Zakona verifikator obustavlja verifikaciju te može predložiti operateru postrojenja ili operatoru zrakoplova izmjenu plana praćenja sukladno članku 85., odnosno članku 92. ovoga Zakona.

(3) Operater postrojenja i operator zrakoplova iz stavka 2. ovoga članka dužan je izmijeniti plan praćenja i dostaviti ga Ministarstvu na odobrenje sukladno članku 85., odnosno članku 92. ovoga Zakona.

(4) U slučaju da plan praćenja iz stavka 3. Ministarstvo zaprimi do 31. prosinca tekuće godine primjenjuje se postupak iz članka 85., odnosno članka 92. ovoga Zakona.

- (5) U slučaju da plan praćenja iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo zaprimi nakon roka iz stavka 4. primjenjuje se postupak iz stavka 8. ovog članka.
- (6) U slučaju da inspekcijski nadzor utvrdi činjenicu iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju postupci iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.
- (7) Verifikacija izvješća iz postrojenja i zrakoplova iz stavka 3. ovoga članka nastavlja se temeljem izmijenjenog i odobrenog Plana praćenja.
- (8) Operateru koji nije dostavio izvješće sukladno članku 107. stavak 1. ovoga Zakona, čije verificirano izvješće nije ocijenjeno zadovoljavajuće sukladno propisanim mjerilima, Ministarstvo po službenoj dužnosti procjenjuje emisije iz postrojenja ili zrakoplova odnosno verificira izvješće o emisijama o trošku operatera ili operatora.
- (9) Ministarstvo o procijenjenim emisijama iz stavka 8. ovoga članka donosi rješenje.
- (10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka nije dopuštena žalba.
- (11) Rješenje iz stavka 9. ovoga članka dostavlja se Agenciji.
- (12) Operateru ili operatoru iz stavka 8. ovoga članka blokira se korisnički račun u Registru EU sukladno pravilima nadležnog tijela Europske unije koja uređuju dražbu do izvršenja obveze predaje emisijskih jedinica sukladno članku 104. ovoga Zakona.

Članak 109.

- (1) Ministarstvo može obaviti naknadnu verifikaciju dostavljenog verificiranog izvješća iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona putem drugog verifikatora.
- (2) Ako se verifikacijom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da emisije iz postrojenja ili zrakoplova nisu sukladne verificiranom izvješću iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona, sljedeće kalendarske godine će predmetnom operateru ili operatoru, Agencija će sukladno članku 103. stavku 1. ovoga Zakona izdati umanjen odnosno uvećan iznos emisijskih jedinica za iznos razlike u odnosu na količinu emisijskih jedinica koju je operater ili operator predao sukladno članku 104. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, operateru postrojenja iz članka 88. stavka 3. ovoga Zakona iznos emisijskih jedinica koje je dužan predati sljedeće kalendarske godine sukladno članku 104. ovoga Zakona umanjuje se, odnosno uvećava za iznos razlike emisijskih jedinica utvrđen provjerom iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Troškove verifikacije iz stavka 1. ovoga članka snosi Ministarstvo.
- (5) Ako se utvrdi da verifikator nije verificirao izvješće iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona sukladno pravilima o verifikaciji izvješća o emisijama postupit će se sukladno posebnom propisu kojim se uređuju stručni poslovi zaštite okoliša.
- (6) Pravna osoba koja je izradila izvješće o emisijama iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona ili plan praćenja emisija stakleničkih plinova za određeno postrojenje ili operatora zrakoplova, ne može raditi verifikaciju izvješća za to postrojenje ili operatora zrakoplova.

Članak 110.

- (1) Republika Hrvatska na temelju izvješća o provedbi obveza prema Kyotskom protokolu može donijeti odluku o kupovini jedinica dodijeljenih kvota i jedinica proizašlih iz provedbe projektnih aktivnosti u svrhu ispunjenja obveza prema Kyotskom protokolu.
- (2) Za kupovinu jedinica iz stavka 1. ovoga članka koriste se sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti.
- (3) Odluku o kupovini jedinica iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Isključivanje postrojenja iz trgovanja emisijskim jedinicama

Članak 111.

- (1) Operator postrojenja koji je ishodio dozvolu iz članka 81. ovoga Zakona može Ministarstvu podnijeti zahtjev za isključenje iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama ako ispunjava sljedeće uvjete:
  - ima emisije stakleničkih plinova manje od 25.000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida u svakoj od 3 prethodne godine, sukladno verificiranom izvješću o emisijama i
  - za postrojenje za izgaranje, ima nazivnu ulaznu toplinsku snagu ispod 35 MW.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1. operator postrojenja prilaže prijedlog mjera za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija.
- (3) Ministarstvo izrađuje popis operatera postrojenja koji su podnijeli zahtjev iz stavka 1. ovoga članka koji sadrži i prijedlog mjera za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija.
- (4) Popis iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na internetskim stranicama i dostavlja Europskoj komisiji na odobrenje.
- (5) Po odobrenju Europske komisije popisa iz stavka 3. ovoga članka, odnosno proteka roka od 9 mjeseci od dostave popisa Europskoj komisiji, Ministarstvo donosi rješenje operaterima postrojenja koji su podnijeli zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kojim se isključuje iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama kojim se određuje:
  - obveza provođenja mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija,
  - obveza izvješćivanja o provedbi mjera za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija.
- (6) Rješenje iz stavka 5. ovoga članka dostavlja se i Agenciji.
- (7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba.
- (8) Isključenjem iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama operator postrojenja nije dužan predati emisijske jedinice sukladno članku 104. ovoga Zakona.
- (9) Za postrojenje koje je isključeno iz trgovanja emisijskim jedinicama ne dodjeljuju se emisijske jedinice besplatno.

Članak 112.

- (1) U slučaju da bilo koje postrojenje iz stavka 1. ovoga članka, u bilo kojoj kalendarskoj godini emitira 25.000 tona ili više ekvivalenta ugljikovog dioksida ili u slučaju da mjere za postizanje

ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija koje se primjenjuju na postrojenja prestanu važiti, to postrojenje će ponovo biti uključeno u sustav trgovanja emisijama.

(2) Ako se postrojenje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ponovo uključi u sustav trgovanja, emisijske jedinice izdate tim postrojenjima odbijaju se od količine koju će Republika Hrvatska prodati na dražbi.

(3) Operater postrojenja iz stavka 1. ovoga članka ne može podnijeti zahtjev iz članka 111. ovoga Zakona u tom razdoblju trgovanja.

Članak 113.

(1) Način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova propisuje Vlada uredbom.

(2) Uredbom iz stavka 1. ovoga članka uređuje se popis djelatnosti i stakleničkih plinova za koju se utvrđuje obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, popis zrakoplovnih djelatnosti za koje se utvrđuje obveza praćenja emisija, način i mjerila za isključivanje malih postrojenja koja podliježu ekvivalentnim mjerama i postrojenja koja su prestala s radom, način i mjerila za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica, način dostave podataka za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica, način (postotak) korištenja jedinica mehanizama čistog razvoja i mehanizma zajedničkih projekata, obveze operatera postrojenja i operatera zrakoplova, način praćenja i izvješćivanja o emisijama i tonskim kilometrima, mjerila za praćenje i verifikaciju podataka iz izvješća o emisijama, način verifikacije i osiguranja kvalitete podataka, sadržaj zahtjeva i uvjete koje operator zrakoplova mora ispunjavati kada predaje zahtjev za dodjelom besplatnih kvota iz posebne rezerve, način rada Registra Europske unije, način naplate troškova Registra, način raspolaganja emisijskim jedinicama, način primjene financijskih mjera u korist sektora izloženih riziku istjecanja ugljika, način raspolaganja rezervom emisijskih jedinica, pristup informacijama, način izvješćivanja Europske komisije te način sudjelovanja javnosti.

Emisije stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene sustavom trgovanja emisijskim jedinicama

Članak 114.

(1) Za svaku godinu u razdoblju od 2013. do 2020., utvrđena je nacionalna godišnja kvota za emisije stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene sustavom trgovanja emisijskim jedinicama.

(2) Ministarstvo kontrolira ispunjenje obveze iz stavka 1. ovoga članka temeljem izvješća iz članka 74. stavka 3. podstavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona i verificiranih izvješća iz članka 106. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo predlaže dodatne mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova s ciljem ispunjenja obveza iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Republika Hrvatska može trgovati emisijskim jedinicama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Za izvršenje trgovanja iz stavka 4. ovoga članka Vlada sklapa ugovor o kupovini ili prodaji emisijskih jedinica.

(6) Način trgovanja emisijskim jedinicama iz stavka 1. ovoga članka propisuje se s uredbom iz članka 113. ovoga Zakona i pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Fleksibilni mehanizmi Kyotskog protokola

Članak 115.

(1) Fleksibilni mehanizmi Kyotskog protokola obuhvaćaju ulaganja kapitala u projektne aktivnosti, odnosno programe namijenjene smanjivanju emisija stakleničkih plinova u svrhu pribavljanja jedinica smanjenja emisija, odnosno ovjerenih smanjenja emisija kao nadopuna domaćim mjerama kojima se sprječavaju i smanjuju onečišćavanja koja utječu na klimatske promjene.

(2) Projektne aktivnosti, odnosno programe u okviru fleksibilnih mehanizama, njihovo vrednovanje i prihvatljivost ocjenjuje povjerenstvo koje imenuje ministar.

(3) Način provedbe postupka primjene fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola, sastav povjerenstva za ocjenjivanje projektnih aktivnosti, odnosno programa te način izvješćivanja o njihovoj provedbi propisuje Vlada uredbom.

IX. INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE ZRAKA

Članak 116.

(1) Informacijski sustav zaštite zraka sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema Zakonu o zaštiti okoliša koji čini dio Europskog informacijskog sustava zaštite okoliša.

(2) Informacijski sustav zaštite zraka sadrži:

- podatke o kvaliteti zraka iz državne mreže,
- podatke o kvaliteti zraka iz mjernih postaja i mjerenja posebne namjene jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- podatke o emisijama izvora onečišćivanja zraka,
- podatke o emisijama izvora koji utječu na klimatske promjene,
- podatke o kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima,
- - podatke o kvaliteti proizvoda i opreme na terminalima,
- podatke o kvaliteti proizvoda,
- planove i programe za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka,
- mjere i programe za zaštitu ozonskog sloja,
- mjere i programe za ublažavanje posljedica klimatskih promjena,
- podatke o prekoračenju pragova upozorenja, praga obavješćivanja i mjere zaštite ljudi i okoliša u takvim prilikama,
- podatke o pravnim osobama koje obavljaju djelatnost praćenja kvalitete zraka i emisija,
- podatke iz registra onečišćivanja okoliša,
- podatke o provedenom inspekcijskom nadzoru,
- podatke o izrečenim prekršajima,
- druge podatke važne za zaštitu zraka, ozonskog sloja i ublažavanje posljedica klimatskih promjena.

(2) Središnja tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje imaju javne ovlasti, dužne su pravodobno i bez naknade dostaviti podatke iz svoje nadležnosti koji su potrebni za vođenje informacijskog sustava zaštite zraka i za izradu Plana, Programa i Izvješća.

Informacijski sustav zaštite zraka usklađuje se i povezuje s informacijskim sustavima koja vode druga tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima.

Tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koji posjeduju podatke od značaja za upravljanje kvalitetom zraka i vođenjem Informacijskog sustava zaštite zraka obvezni su ih ustupiti ili učiniti dostupnima u elektroničkom obliku Agenciji na njezin zahtjev.

Članak 117.

(1) Podaci iz informacijskog sustava zaštite zraka koriste se za razmjenu podataka o postajama u mreži za praćenje kvalitete zraka i tehnikama mjerenja, podataka dobivenih praćenjem kvalitete zraka iz državne mreže i mjernih postaja i mjerenja posebne namjene jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izradu upitnika koji se koristi za godišnje izvješćivanje o ocjenjivanju kvalitete zraka te za dostavu informacija o planovima i programima iz članka 45. te podataka o emisijama iz izvora onečišćivanja zraka za potrebe izvješćivanja prema međunarodnim ugovorima i obvezama. prema pravnoj stečevini Europske unije.

(2) Način, rokovi, sadržaj i format razmjene podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 118.

(1) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke o kvaliteti zraka i emisijama s međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država sukladno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

(2) Agencija posreduje i razmjenjuje podatke s nadležnim tijelima Europske unije na način i u rokovima koji su određeni pravnom stečevinom Europske unije.

X. FINANCIRANJE ZAŠTITE ZRAKA, OZONSKOG SLOJA I UBLAŽAVANJA POSLJEDICA KLIMATSKIH PROMJENA

Članak 119.

(1) Sredstva za financiranje zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja posljedica klimatskih promjena osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora, prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka koriste se za financiranje:

- državne mreže,
- mjernih postaja i mjerenja posebne namjene jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave,
- obveza prema međunarodnim ugovorima,
- izrade programa mjerenja posebne namjene,
- mjera zaštite ljudi pri pojavi pragova upozorenja,
- izrade i provedbe akcijskih planova zaštite i poboljšanja kvalitete zraka i kratkoročnih akcijskih planova,
- mjera i programa za zaštitu ozonskog sloja,
- mjera i programa za ublažavanje posljedica klimatskih promjena,
- stručnih i znanstvenih istraživanja potrebnih za ostvarivanje ciljeva ovoga Zakona,
- poticanja korištenja ekološki prihvatljivih vozila.

(3) Drugi izvori iz stavka 1. ovoga članka jesu:

- sredstva onečišćivača, donacije, zajmovi, sredstva državne potpore, sredstva međunarodne

pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka.

(4) Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost obavlja financijski i stručni nadzor nad sredstvima, poticajima i upravnim stvarima iz svoje nadležnosti.

XI. EKONOMSKI POTICAJI

Članak 120.

Za ulaganja u uređaje za pročišćavanje, postrojenja koja primjenjuju tehnologiju, sirovine i proizvodne postupke manje nepovoljna utjecaja na kvalitetu zraka nego drugi srodni proizvodni postupci i tehnologije, korištenje obnovljivih izvora energije, mogu biti propisana oslobađanja poreza na dobit i poreza na dohodak, prema posebnim propisima.

XII. UPRAVNI NADZOR

Članak 121.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti nad povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima u području zaštite zraka obavlja Ministarstvo.

Članak 122.

U slučaju kada je protiv rješenja Ministarstva pokrenut upravni spor, Ministarstvo može do okončanja spora, poništiti ili izmijeniti svoje rješenje iz onih razloga iz kojih bi sud mogao poništiti takvo rješenje.

XIII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 123.

(1) Inspekcijski nadzor koji se odnosi na provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provodi inspektor zaštite okoliša ovog Ministarstva (u daljnjem tekstu: inspektor) sukladno odredbama članka 182. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, broj 110/07).

(2) Na inspekcijski nadzor koji se provodi po ovom Zakonu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 183., 184., 185., 186., 187., 189., 192., 193., 194., 195., 211., 212., 221. i 223. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 110/07).

Članak 124.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na provedbu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega kojima se propisuju granične vrijednosti u vezi sa sastavom proizvoda i/ili drugih značajki kvalitete proizvoda, način utvrđivanja kvalitete proizvoda, stavljanje proizvoda na domaće tržište, te način dokazivanja sukladnosti provodi gospodarski inspektor Državnog inspektorata na način propisan posebnim zakonom.

Članak 125.

U provedbi inspekcijskog nadzora gospodarski inspektor će rješenjem zabraniti stavljanje proizvoda na domaće tržište, odnosno zabraniti prodaju proizvoda koji nisu označeni ili su nepotpuno označeni, ili koji u svom sastavu sadrže tvari iznad propisanih graničnih vrijednosti, ili ako kvaliteta proizvoda nije utvrđena na propisani način, ili dokazivanje sukladnosti proizvoda nije obavljeno ili nije na propisan način obavljeno, ili proizvod sadrži tvari koje nisu dozvoljene.

Članak 126.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor provodi izravni uvid u opće i pojedinačne akte, nadzire uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te poduzima ovim Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje, uskladi s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor nadzire:

- stacionarne izvore onečišćivanja zraka,
- redovitost praćenja emisije iz stacionarnih izvora onečišćivanja zraka,
- rad uređaja za smanjivanje emisija,
- vođenje evidencija o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja, o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod suspaljivanja i dostavljanje podataka o kvaliteti zraka i emisijama iz stacionarnih izvora,
- izvršenje obveza propisanih ovim Zakonom županije, Grada Zagreba, grada i općine,
- provedbu akcijskih planova iz članka 45. stavak 1. ovoga Zakona,
- provedbu kratkoročnih akcijskih planova iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona,
- praćenje kvalitete zraka u postajama za trajno praćenje kvalitete zraka,
- provedbu mjera zaštite kvalitete zraka utvrđenih u rješenju o procjeni utjecaja na okoliš i rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša po posebnom propisu,
- provedbu mjerenja kvalitete zraka iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona,
- postupanje s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima te njihovu potrošnju,
- postupanje s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari,
- obavljanje djelatnosti, odnosno poslova praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora,
- obavljanje djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka,
- obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravka i isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže kontrolirane tvari,
- dostavljanje podataka o dodijeljenim emisijskim jedinicama u registar emisija stakleničkih plinova,
- provedbu međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka.

Članak 127.

U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten pregledati stacionarne izvore onečišćavanja zraka.

Članak 128.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona mogu biti onečišćivač, pravna osoba koja obavlja stručne poslove praćenja kvalitete zraka i praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora, pravna osoba koja obavlja djelatnost osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka, pravna ili fizička osoba - obrtnik koja postupuje s kontroliranim tvarima i/ili s fluoriranim stakleničkim plinovima, pravna ili

fizička osoba - obrtnik dobavljač, pravna ili fizička osoba – obrtnik operater postrojenja i operatora zrakoplova, te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: nadzirana osoba).

Članak 129.

U provedbi inspekcijskog nadzora, u slučaju povrede ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu nadziranoj osobi rješenjem narediti mjere s rokom izvršenja i to:

- otklanjanje nedostataka,
- otklanjanje nezakonitosti u postupanju,
- zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku,
- zabranu uporabe postrojenja i uređaja,
- mjerenje emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora,
- zabranu uporabe postrojenja i uređaja koji su prouzročili prekoračenje granične vrijednosti emisije,
- zabranu obavljanja djelatnosti praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora,
- zabranu obavljanja djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka,
- zabranu obavljanja djelatnosti održavanja i popravka proizvoda koji sadrže kontrolirane tvari te prikupljanje, obnavljanje i uporabu uporabljenih kontroliranih tvari ako nema dozvolu, odnosno ako ne ispunjava uvjete iz dozvole za obavljanje te djelatnosti,
- zabranu obavljanja djelatnosti kojom se ispuštaju staklenički plinovi u postrojenju ako nema dozvolu,
- zabranu prijenosa emisijskih jedinica,
- provedbu mjera zaštite zraka iz rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i okolišne dozvole,
- provedbu mjera zaštite zraka iz Akcijskog plana kojeg je izdalo nadležno tijelo u jedinici lokalne samouprave,
- provedbu mjera zaštite zraka iz Kratkoročnog akcijskog plana kojeg je izdalo nadležno tijelo u jedinici lokalne samouprave, te poduzimati i druge radnje u svrhu sprječavanja onečišćenja zraka protivno ovome Zakonu.

Članak 130.

(1) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti otklanjanje nezakonitosti u postupanju u primjerenom roku ako utvrdi da:

- ne vodi i ne izrađuje propisane očevidnike, evidencije, bilance, odnosno ne donosi propisane planove i programe,
- ne izrađuje propisana izvješća, evidencije i obrasce,
- izvješća, evidencije, bilance, obrasce i podatke iz očevidnika ne dostavlja nadležnim tijelima,
- nije u Registar postrojenja prijavio postrojenje u kojem se koriste organska otapala ili proizvodi koji sadrže hlapljive organske spojeve,
- nije otvorio korisnički račun u Registru Europske unije.

(2) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti otklanjanje nedostataka ako utvrdi da dokumente iz stavka 1. podstavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne vodi i ne izrađuje na propisani način.

(3) Ako nadzirana osoba ne izvrši rješenje kojim joj je naređena mjera otklanjanja nezakonitosti i nedostataka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, inspektor će osobu prisiliti na izvršenje novčanom kaznom iz članka 140. ovoga Zakona.

Članak 131.

(1) Inspektor će poznatom onečišćivaču rješenjem narediti uklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u radu zbog kojih je došlo ili može doći do prekoračenja graničnih vrijednosti (*GV*) za zaštitu zdravlja ljudi u određenom roku.

(2) Ako onečišćivač ne postupi po rješenju inspektora iz stavka 1. ovoga članka, prisilit će se na izvršenje prisilnom novčanom kaznom. Ako onečišćivač iz stavka 1. ovoga članka i nakon izrečene novčane kazne ne izvrši rješenje, inspektor će zabraniti uporabu postrojenja odnosno uređaja koji su prouzročili prekoračenja granične vrijednosti (*GV*) za zaštitu zdravlja ljudi.

Članak 132.

Inspektor će poznatom onečišćivaču rješenjem narediti zabranu obavljanja radnji u proizvodnom postupku, uporabu postrojenja i uređaja koji su prouzročili onečišćenost zraka iznad praga upozorenja dok se nedostaci ne uklone.

Članak 133.

(1) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora:

- radi utvrđivanja uzroka onečišćenosti zraka,
- ako je došlo do izmjene goriva,
- ako nije obavio povremena mjerenja emisija,
- ako nije obavio povremena mjerenja emisija u propisanim rokovima,
- ako nije obavio mjerenje iz novih ili rekonstruiranih stacionarnih izvora,
- ako utvrdi nepravilnosti u obavljenom mjerenju, a na trošak osobe koja je mjerila,
- ako utvrdi da je mjerenje obavila neovlaštena osoba.

(2) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti posebna mjerenja u slučaju osnovane sumnje da je došlo do prekomjernog ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak.

(3) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti provedbu kontinuiranog mjerenja emisije iz stacionarnog izvora u primjerenom roku ako utvrdi da ih ne provodi ili ih ne provodi na propisani način.

(4) Ako nadzirana osoba ne postupi prema rješenju inspektora i ne izvrši naređene mjere iz stavka 1., stavka 2. i stavka 3. ovoga članka, na izvršenje će se prisiliti novčanom kaznom iz članka 140. stavka 1. ovoga Zakona. Ako nadzirana osoba i nakon izrečene novčane kazne ne postupi prema rješenju inspektora iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika.

Članak 134.

Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti zabranu uporabe postrojenja i uređaja koji su prouzročili prekoračenje granične vrijednosti emisije, dok se nedostaci ili nepravilnosti ne otklone.

Članak 135.

(1) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti provedbu mjera:

- iz rješenja o procjeni utjecaja na okoliš, odnosno rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša ako ih ne provodi.

(2) Ako osoba ne postupi po rješenju inspektora iz stavka 1. ovoga članka, prisilit će se na izvršenje novčanom kaznom iz članka 140. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 136.

(1) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti zabranu obavljanja djelatnosti odnosno poslova praćenja kvalitete zraka i praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora:

- ako nema dozvolu Ministarstva,
- ako ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobila dozvolu Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta,
- ako obavlja mjerenja kvalitete zraka i praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora prema referentnoj metodi za koju nema dozvolu.

(2) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti zabranu obavljanja djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka:

- ako nema dozvolu Ministarstva,
- ako ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobila dozvolu Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta,
- ako obavlja osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka prema referentnoj metodi za koju nema dozvolu.

(3) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem zabraniti održavanje i popravak proizvoda koji sadrže kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove i ako utvrdi da:

- nema dozvolu Ministarstva,
- ne ispunjava uvjete na osnovi kojih je dobila dozvolu Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta,
- s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima ne postupa na propisani način.

(4) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti zabranu obavljanja djelatnosti kojom se ispuštaju staklenički plinovi:

- ako nema dozvolu Ministarstva,
- ako ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobila dozvolu Ministarstva, do ispunjavanja uvjeta,

(5) Ako nadzirana osoba iz stavka 1. podstavka 2. i 3., stavka 2. podstavka 2. i 3., stavka 3. podstavka 2. i 3. i stavka 4. podstavka 2. ovoga članka ne postupi po rješenju, inspektor će predložiti Ministarstvu oduzimanje dozvole.

(6) Inspektor će nadziranoj osobi rješenjem narediti otklanjanje nezakonitosti u postupanju ako utvrdi da:

- vlasnik i/ili korisnik uređaja koji sadrži kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove i s tim tvarima ne postupa na propisani način,
- uvoznik, izvoznik i/ili osoba koja stavlja u promet kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove, ne radi na propisani način.

(7) Ako nadzirana osoba ne postupi prema rješenju inspektora iz stavka 6. ovoga članka na izvršenje će se prisiliti novčanom kaznom iz članka 140. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 137.

(1) Inspektor će nadziranoj osobi operateru postrojenja rješenjem zabraniti transakcije emisijskim jedinicama stakleničkih plinova ako utvrdi da nema dozvolu Ministarstva.

(2) Ako nadzirana osoba ne postupi po rješenju inspektora, na izvršenje će se prisiliti novčanom kaznom iz članka 140. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 138.

- (1) Ako inspektor utvrdi prekoračenje granične vrijednosti emisije iz stacionarnih izvora na temelju emisijskih podataka može donijeti inspekcijsko rješenje i bez saslušanja stranke.
- (2) Inspektor može donijeti usmeno rješenje u slučaju pojave prekoračenja pragova upozorenja poznatom onečišćivaču koji je prouzročio onečišćenost zraka.
- (3) Inspektor može donijeti usmeno rješenje u slučaju kada je potrebno otkloniti neposrednu opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.
- (4) Pisani otpravak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.
- (5) Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.
- (6) Ako nadzirana osoba ne postupi prema rješenju inspektora iz stavka 2. ovoga članka, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika.

Članak 139.

- (1) U svrhu osiguranja provedbe mjera iz članka 131., 132., 134. i 136. stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona inspektor može zapečatiti radne prostorije, prostore i uređaje.
- (2) Način pečačenja iz stavka 1. ovoga članka određen je Zakonom o zaštiti okoliša.

Članak 140.

- (1) Ako nadzirana osoba ne izvrši rješenjem naređenu mjeru iz članka 131., 133., 135., 136. stavka 6. i članka 137. stavka 1. ovoga Zakona, inspektor će nadziranu osobu prisiliti na izvršenje novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna za pravnu osobu i fizičku osobu - obrtnika.
- (2) Novčani iznos prisilne mjere iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje se u korist Državnog proračuna u roku od trideset dana od dana utvrđenja da nije postupljeno prema naređenom u rješenju. Ako nadzirana osoba istekom roka od trideset dana ne dostavi inspektoru dokaz o uplati novčane kazne, naplati će se pristupiti prisilnim putem bez donošenja posebnog akta o izvršenju.

Članak 141.

- (1) Ako nadzirana osoba ne izvrši rješenjem naređenu mjeru iz članka 133. stavka 1., 2. i 3. i članka 138. stavka 6. ovoga Zakona, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak nadzirane osobe kojoj je izvršenje naređeno.
- (2) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od nadzirane pravne, odnosno fizičke osobe kojoj je izvršenje naređeno.

Članak 142.

- (1) Protiv rješenja koje je donio inspektor zaštite okoliša u područnoj jedinici Ministarstva može se izjaviti žalba Povjerenstvu čije članove imenuje Vlada.
- (2) Povjerenstvo čine 2 stalna člana od kojih je jedan predsjednik Povjerenstva i jedan promjenjivi član.

(3) Za stalnog člana Povjerenstva može se imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij pravne struke i najmanje četiri godine radnog iskustva u upravi, a za promjenjivog člana može se imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prirodnih ili tehničkih znanosti, odnosno struke i najmanje četiri godine radnog iskustva na inspekcijskim poslovima zaštite okoliša.

(4) Povjerenstvo donosi Poslovnik o radu.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka protiv rješenja koje je donio inspektor zaštite okoliša u Ministarstvu žalba nije dopuštena.

Članak 143.

(1) Ako se u inspekcijskom nadzoru utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon i/ili propis donesen na temelju njega, Ministarstvo će nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog ili kaznenu prijavu zbog prekršajnog ili kaznenog djela.

(2) Ako se u inspekcijskom nadzoru utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon i/ili propis donesen na temelju njega, inspektor ima pravo i obvezu poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašten na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Članak 144.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300.000,00 do 600.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- stacionarni točkasti izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta u zrak onečišćujuće tvari iznad graničnih vrijednosti emisije koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i okoliš (članak 8. stavak 4.),
- stacionarni difuzni izvor nije izgrađen ili proizveden, opremljen, rabljen i održavan tako da ne ispušta/unosi onečišćujuće tvari u zrak u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, kvalitetu življenja i okoliš (članak 8. stavak 4.),
- ne osigura praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš ili okolišnoj dozvoli (članak 31. stavak 1.),
- emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnog izvora prekoračuje propisanu graničnu vrijednost (članak 38. stavak 1.),
- sastavnice proizvoda i/ili druge značajke kvalitete proizvoda prekoračuju propisane granične vrijednosti (članak 39. stavak 1.),
- ne provede i financira mjere za smanjivanje onečišćenja zraka utvrđenih u akcijskom planu za poboljšanje kvalitete zraka (članak 45. stavak 6.),
- ne provede i financira mjere za smanjivanje emisije onečišćujućih tvari u zrak utvrđenih u kratkoročnom akcijskom planu (članak 46. stavak 10.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 do 70.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba - obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 250.000,00 kuna.

Članak 145.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- izvorne i validirane podatke o obavljenim mjerenjima kvalitete zraka određenima u prihvatljivosti zahvata za okoliš ili okolišnoj dozvoli i izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka ne dostavi nadležnom upravnom tijelu županije, Grada Zagreba i grada do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu (članak 31. stavak 2.),
- ne osigura redovito praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora i o tome ne vodi evidenciju (članak 37. stavak 1. podstavak 1.),
- ne osigura obavljanje mjerenja emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnog izvora (članak 37. stavak 1. podstavak 2.),
- ne vodi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja te učestalosti mjerenja emisije (članak 37. stavak 1. podstavak 3.),
- ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja (članak 37. stavak 1. podstavak 4.),
- ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (članak 33. stavak 1. podstavak 5.),
- utvrđivanje kvalitete proizvoda te način dokazivanja sukladnosti ne provodi na način propisan uredbom iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona (članak 39. stavak 1.),
- ne označi ili nepotpuno označi proizvodi na propisani način (članak 39. stavak 1.),
- ne provodi praćenje kvalitete zraka na način propisan pravilnikom iz članka 51. ovoga Zakona (članak 51.),
- ne provodi praćenje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora na način propisan pravilnikom iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona (članak 52. stavak 1.),
- obavlja djelatnost praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora bez dozvole Ministarstva (članak 53. i 56. stavak 1.),
- obavlja djelatnost praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora prema referentnoj metodi mjerenja ili drugoj metodi mjerenja za koju nije ishodila dozvolu Ministarstva (članak 54. stavak 3.)
- obavlja poslove referentog laboratorija bez dozvole Ministarstva (članak 60. stavak 1.),
- ne provodi praćenje emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućeg naftnog goriva (članak 78. stavak 2.),
- ne dostavlja verificirano izvješće Agenciji do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu (članak 78. stavak 3.),
- obavljanja djelatnosti kojom se ispuštaju staklenički plinovi bez dozvole za emisije stakleničkih plinova (članak 81. stavak 1.),
- ne obavijesti Ministarstvo o planiranim promjenama postrojenja (članak 85. stavak 1.),
- ne obavijesti Ministarstvo o planiranoj promjeni osobe operatera (članak 85. stavak 1.),
- ne obavijesti Ministarstvo o planiranom prestanku rada postrojenja (članak 86. stavak 1.),
- ne dostavi verificirano izvješće Agenciji u propisanom roku (članak 87. stavak 2.),
- ne ishodi odobrenje Ministarstva na plan praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova (članak 92. stavak 1.)
- ne ishodi odobrenje Ministarstva na plan praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova (članak 92. stavak 1.),
- ne otvori korisnički račun u Registru Europske unije (članak 102. stavak 3.),
- ne provodi praćenje emisija stakleničkih plinova i ne dostavlja verificirano izvješće Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu (članak 107. stavak 1.),

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba - obrtnik novčanom kaznom u

iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna.

Članak 146.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- ne dostavlja podatke u registar Ministarstva na propisani način (članak 38. stavak 1.),
- ne dostavlja godišnje izvješće o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora na propisani način (članak 38. stavak 1.),
- ne dostavlja podatke o kvaliteti i količini proizvoda koji se stavljaju u promet na domaće tržište na propisani način (članak 39. stavak 1.),
- ne postupa s kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima na propisan način (članak 64. stavak 1.),
- ne postupa s proizvodima i opremom koja sadrže kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovisi na propisan način (članak 64. stavak 1.),
- obavlja djelatnost održavanja i/ili popravka, isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže ili koriste kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove te prikupljanja, obnavljanja i uporabe uporabljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova bez dozvole Ministarstva (članak 66. i 67.)
- ne osigura obuku zaposlenim radnicima prema pravilniku o stručnom osposobljavanju servisera opreme koja sadrže kontrolirane tvari ili o njima ovisi (članak 71. stavak 1.),
- ne plati naknadu Agenciji (članak 102. stavak 5.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 25.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba - obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 70.000,00 kuna.

Članak 147.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija, Grad Zagreb, odnosno veliki grad ako:

- ne donese i objavi Program (članak 11. stavak 1. i 2.),
- ne donese izvješće o provedbi Programa za razdoblje od dvije godine (članak 13. stavak 1.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija, Grad Zagreb, odnosno grad ako:

- ne dostavi izvorne i validirane podatke o praćenju kvalitete zraka i izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka Agenciji do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu (članak 30. stavak 5.)
- ne dostavi izvorne i validirane podatke o praćenju kvalitete zraka i izvješće o razinama onečišćenosti i ocjeni kvalitete zraka Agenciji do 30. travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu (članak 31. stavak 3.),

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Grad Zagreb, grad, odnosno općina ako:

- ne naredi primjenu posebnih mjera zaštite zdravlja ljudi i način njihove provedbe (članak 25. stavak 3.),
- ne informira javnost o pojavi praga upozorenja ili praga obavješćivanja, sukladno članku 48. stavku 1. (članak 25. stavak 4.),
- ne donese odluku o mjerenjima posebne namjene ili ocjene razine onečišćenosti (članak 32. stavak 3.),

- ne donese akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka (članak 45. stavak 1.),
- ne donese kratkoročni akcijski plan (članak 46. stavak 1.),

(4) Za prekršaje iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u županiji, Gradu Zagrebu, velikom gradu, gradu i općini novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 25.000,00 kuna.

Članak 148.

(1) Svako neispunjenje obveza određenih provedbenim propisima ovoga Zakona: onečišćivača, pravne osobe ovlaštene za obavljanje stručnih poslova praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora, pravne ili fizičke osobe - obrtnika koja postupa s kontroliranim tvarima i/ili s fluoriranim stakleničkim plinovima, pravne ili fizičke osobe - obrtnika dobavljača, pravne ili fizičke osobe – obrtnika operatera postrojenja i pravne ili fizičke osobe – obrtnika operatera zrakoplova, kao i za neispunjenje propisanih obveza u utvrđenom roku i na propisani način smatrat će se prekršajem u smislu ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka onečišćivač, pravna osoba onečišćivač, pravna osoba ovlaštena za obavljanje stručnih poslova praćenja kvalitete zraka i praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora, pravna osoba koja postupa s kontroliranim tvarima i/ili s fluoriranim stakleničkim plinovima, pravna osoba dobavljač, pravna osoba operater postrojenja i pravna osoba operator zrakoplova kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 2. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 30.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i onečišćivač fizička osoba – obrtnik, fizička osoba - obrtnik koja postupa s kontroliranim tvarima i/ili s fluoriranim stakleničkim plinovima, fizička osoba – obrtnik dobavljač, fizička osoba – obrtnik operater postrojenja i fizička osoba – obrtnik operator zrakoplova novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 70.000,00 kn.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 149.

(1) Obvezuje se Vlada da propise iz članka 16. stavka 2., članka 24. stavka 1., članka 26. stavka 3., članka 38. stavka 1., članka 39. stavka 1., članka 40. stavka 2., članka 64. stavka 1., članka 80. stavka 1., članka 113. stavka 1. i članka 115. stavka 3. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Obvezuje se Vlada da propis iz članka 17. stavka 2. i članka 18. stavka 4. ovoga Zakona donese u roku osamnaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Obvezuje se Vlada da Plan iz članka 9. ovoga Zakona donese do 31. prosinca 2012.

(4) Ovlašćuje se Vlada da donosi uredbе potrebne za izvršavanje propisa Europske Unije.

(5) Obvezuje se ministar da propise iz članka 28. stavka 2., članka 51., članka 52., članka 64. stavka 2., članka 74. stavka 7., članka 89. stavka 3., članka 98. stavka 5, članka 100. stavka 5., članka 107. stavka 2., članka 114. stavka 6. i članka 117. ovoga Zakona donese u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 150.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 149. stavka 1. i 2. ovoga Zakona primjenjivat će se Uredba o utvrđivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka („Narodne novine“, broj 4/02), Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj („Narodne novine“, broj 120/05), Uredba o ozonu u zraku („Narodne novine“, broj 133/05), Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 133/05), Uredba o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 133/05), Uredba o kakvoći biogoriva („Narodne novine“, broj 141/05, 33/11), Uredba o praćenju emisija stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 01/07), Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, broj 21/07, 150/08), Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila („Narodne novine“, broj 94/07), Uredba o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka („Narodne novine“, broj 68/08), Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 141/08), Uredba o provedbi fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola („Narodne novine“, broj 142/08), Uredba o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama („Narodne novine“, broj 142/08, 113/10), Uredba o kakvoći tekućih naftnih goriva („Narodne novine“, broj 33/11), Program mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka („Narodne novine“, broj 43/02), Pravilnik o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, broj 155/05), Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, broj 1/06) i Pravilnik o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka („Narodne novine“, broj 135/06).

Članak 151.

(1) Za razdoblje do 31. prosinca 2013. obveza iz članka 91. stavka 1. ovoga Zakona odnosi se na operatore zrakoplova za letove unutar Republike Hrvatske, odlazne letove iz zračne luke na teritoriju Republike Hrvatske prema državama koje nisu članice Europskog ekonomskog prostora, te dolazne letove u zračnu luku na teritoriju Republike Hrvatske iz država koje nisu članice Europskog ekonomskog prostora.

(2) Ministarstvo utvrđuje popis operatera zrakoplova za letove iz stavka 1. ovoga članka na temelju podataka Agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o.

(3) Popis iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva.

Članak 152.

(1) Operator zrakoplova iz članka 151. ovoga Zakona može podnijeti zahtjev iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona najkasnije do 31. ožujka 2013. Uz zahtjev operator zrakoplova prilaže verificirano izvješće o podacima o tonskim kilometrima i verificirano izvješće o emisijama za 2012.

(2) Zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji, radi utvrđivanja referentne vrijednosti na temelju koje se izračunava količina emisijskih jedinica koje će se besplatno dodijeliti, do 30. lipnja 2013.

(3) Na temelju odluke Europske komisije kojom se utvrđuje referentna vrijednost, Ministarstvo donosi rješenje o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica za svaki podneseni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, kojim se određuje:

- ukupna količina emisijskih jedinica za razdoblje trgovanja od 2014. do 2020., koje se dodjeljuju besplatno,
- količina emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja od 2014. do 2020., koje se

dodjeljuju besplatno.

(4) Na rješenje iz stavka 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 94. stavka 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo donosi rješenje o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica operatorima zrakoplova iz članka 91. stavka 2. podstavka 1. ovoga Zakona, koji su, sukladno propisu EU, pripisani drugim državama članicama za upravljanje, za odlazne letove iz zračne luke na teritoriju Republike Hrvatske prema državama članicama Europskog ekonomskog prostora i dolazne letove u zračnu luku na teritoriju Republike Hrvatske iz država članica Europskog ekonomskog prostora, kojim se određuje:

- preostala ukupna količina emisijskih jedinica za razdoblje trgovanja od 2014. do 2020., koje se dodjeljuju besplatno,
- količina emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja od 2014. do 2020., koje se dodjeljuju besplatno.

Članak 153.

Prva godina za koju se izdaju emisijske jedinice operaterima postrojenja je 2013. godina.

Članak 154.

(1) Pravna osoba koja je na temelju Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 174/04 i 60/08) ishodila dozvolu za obavljanje djelatnosti praćenja kvalitete zraka i djelatnosti praćenja emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora dužna je u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje tih djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravna osoba koja je na temelju Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 174/04 i 60/08) ishodila dozvolu za obavljanje djelatnosti servisiranja, isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže ili koriste kontrolirane tvari i fluorirane stakleničke plinove te prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari dužna je u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz članka 70. ovoga Zakona podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje tih djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 155.

Obvezuje se Vlada donijeti Izvješće iz članka 11. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 174/04 i 60/08) za razdoblje 2008. do 2011. godine do 31. prosinca 2012. godine.

Članak 156.

Operater postrojenja koji obavlja novu djelatnost kojom se ispuštaju staklenički plinovi prema uredbi iz članka 113. ovoga Zakona, dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova u roku od 2 mjeseca od stupanja na snagu te uredbe.

Članak 157.

(1) Pokrenuti postupci po odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 174/04 i 60/08), do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(2) Pokrenuti postupci pred prekršajnim sudom po odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 174/04 i 60/08), do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama

toga Zakona.

Članak 158.

(1) Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenstvo iz članka 142. ovoga Zakona u roku od šezdeset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo Ministarstva imenovano na temelju članka 85. stavka 4. Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 178/04 i 60/08) nastavlja s radom do imenovanja povjerenstva iz članka 142. ovoga Zakona.

Članak 159.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o zaštiti zraka (»Narodne novine«, broj 174/04 i 60/08),
- Pravilnik o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (»Narodne novine«, broj 79/06).

Članak 160.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 43., 45. stavka 2., 3. i 8., članka 47. stavka 1., 2. i 3., članka 49. stavka 5., članka 74. stavka 6., članka 75. stavka 4., članka 78., 79. 87., 88., 99. i 112. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom prijema Republike Hrvatske u EU i odredbi članka 91. stavka 2. podstavka 2., članka 92. stavka 2., članka 93. stavka 2. i 3., članka 94. stavka 1. i 2., i članka 95., 96. i 106. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2014. godine.